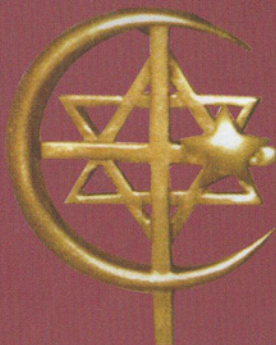

Мафлэхб

ÇERKESLER VEDİN

1713 - 1861

Yazılıkaya'nın A Odası'nda Kutsal 12'ler

ALİ ÇUREY

Sic Buis
dilexi
tonchun

Tak Bog
apitilov

Alou kol Goll
dilexi

ÜNİVERSİTELERİNİN
VE BİRİNCİ BASKI

Yayıncı Kurum: Milli Eğitim Bakanlığı
Genel Müdürlüğü Yayınları Dairesi Başkanlığı

1. Baskı: Ocak 2011

ÇERKESLER VE DİN

Yazar: Mehmet Ali Çelebi
Çizim: Mehmet Ali Çelebi

2008
Nispetiye, İstanbul

978 975 295 1111

1. Baskı
T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları Dairesi Başkanlığı

Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları Dairesi Başkanlığı

Yayın Kurulu Başkanlığı

Yayın No: 1111

www.meb.gov.tr

1. BASKI İSTANBUL

2011

BOYDAK BASIN YAYIN GAZETECİLİK
VE AJANS HİZMETLERİ

Namık Kemal Mah. Sütcü İmam Cad.
Gayret sokak 2-7 Ümraniye - İstanbul

1.baskı / haziran 2011

Grafik - Tasarım
Yeter Yavuz

Editör
Nurettin Boydak

Tel: 0216 520 22 60

Baskı
Ege Reklam ve Basım Sanatları Ltd. Şti.
Esat Paşa Mah. Ziya Paşa Cad. No:4
Ege Plaza Ataşehir - İSTANBUL
Tel: (0216) 470 44 70
www.egebasim.com.tr

SÖZCÜKLER, bir dilin kök hücreleridirler. Onlar dilin genetik kodlarını gizlerler. Onların bu gizemli dünyası, tarihi aydınlatacak bilgilerle yüklüdürler.

Bu anlamda:

- 1- Тхбэшхуэ
- 2- Мэзытхбэ
- 3- Yatxbə
- 4- Зайатхбэ
- 5- Псытхбэ
- 6- Псəтхбэ
- 7- Щытхбэ
- 8- Yaetxbə
- 9- Тхбэгьэлэгж
- 10- ШЫБЛЭ
- 11- ЭАМЫЩ
- 12- КЪУЭТЫЖЬ

anılan bu sözcükler Adıge dini ve dilinin çözülmesi için çok önemlidir.

“Bir dildeki kelimelerin kökenleri ve anlamsal bağlamları, o dili kullanan toplumun yapıları ve zihniyetleri hakkında paha biçilmez bilgiler verir.”

Mehmet Ali Kılıçbay
HABER TÜRK
20/10/2010

İÇİNDEKİLER

BİLİNER DİNLER

*Asya dinleri

- Hinduizm
- Budizm
- Teoizm
- Konfiçyanizm
- Şintoizm
- Zen budizmi
- Jainizm

* Materyalizm-Ateizm-Tanrıtanımazcılık

* Mantık

* Felsefe

* Bilinen Dinlerin Genel Özeti

* Sami dinleri

- Musevilik
- Tevrat
- Zebur

- Hristiyanlık
- İncil

- Müslümanlık
- Kuran

* Çerkesler ve Din

ASYA DİNLERİ

BUDİZM

M.Ö. 557-480 yılları arasında kuzey Hindistan'da yaşayan Siddarta Goutama (Buda)'nın öğretisidir. Buda'nın bir ismi de Sakya Muni (Sakya ailesinin bilge insanı)dır.

KONFİCYUANİZM

Kung-Fu-Tze M.Ö. 551-479 yılları arası yaşamış Çinli bir bilgedir. Öğretisinin temel ilkeleri Analekt ve beş King isimli kitaplarda toplanmıştır.

TAOİZM

Kurucusu Lao-Tse'dir. (M.Ö.604-524) Çin'de yaşamıştır. Kitabı Tao-Teh-King'dir.

ŞİNTOİZM

Japonya'da büyük din jintoizm'dir İlkel kabileler döneminde ortaya çıkmış ve uzun zaman ismi olmamıştır. M.S. 6. Yüzyılda Tanrılar yolu (Tanrısal yol) anlamına Şinto sözü icat edilmiştir.

ZEN BUDİZMİ

Japon Buda'cılığı diye adlandırılır. Kurucusu M.S. 700 yıllarından YENO'dur. Bugünkü en tanınmış temsilcisi SUZUKİ'dir.

JAINİZM

M.Ö. 6. Yüzyılda Hindistan'da Mahavira tarafından kurulmuştur. Brahmancılığın evrimidir.

ÇERKESLER VE DİN

Bu ismi gören çoğu Çerkes insanı öncelikle şu tümceyi soru veya hüküm olarak seslendirecektir. "Kim yazdı,, veya "kim söylüyor?,, Bunu? Yani "Çerkesler ve Din,, meselesini, Beni tanıyanlar veya tanıdığım sananlar "Haa Ali Çurey...!,, deyip şöyle bir gerdan kırdıktan sonra kitapçığı elinin tersi ile iteleyip, müstehzi bir gülücükle, okumaya değer olmadığı,, mesajını verecektir. Çok tuhaftır, beni bir kez olsun görmemiş bazı hemşehrilerimle bir yerlerde tesadüfen otururken, yazı, çizi ve kim kimdir? Gibi birbirini tetikleyen konular açıldığında, benimle ilgili kanaatini kesin bir dille anlatır. Beni tanıdığını ve benimle çok sohbet ettiğini yüzüme baka baka tekrarlar. Sonra "Ali Çurey benim,, dediğimde de gayet pişkin bir tavır içinde yüzü hiç kızarmadan "Ha ben karıştırmışım, iyiki sizi yakinen tanıdım. Yoksa kanaatim kötü olacaktı...,, gibisine sözlerle kamufle olur. Neden böylesine bir giriş yaptım ve neden buna ihtiyaç duydum?

Sevgili okurlarım, şunun için ihtiyaç duydum; Bilesinizki ben, siz ve onlar, çok severek, inanarak ve güvenerek yaptığımız ve ürettiğimiz her güzel ve değerli şeylerin, size dönecek manevi ve hatta maddi armağanları ömürlerin ötesindedir. Bu bilinç ve inanç içinde yılmadan, geri adım atmadan ve topluma küsmeden yazınız. Üretiniz. Vede karşılık beklemeziniz. Yapmak istediğiniz şeyi yapınız....

Biz T-C. yurttaşı Çerkesler, içinde yaşadığımız toplum katmanlarının ve siyasi otoritelerin oluşturduğu bir havuzun içindeyiz. Aynı havuzda olupta ıslanmamak mümkün mü? Bunu görmek için meşaleye gerek var mı? Bu gerçekten hareket ederek, Çerkes insanını ve dolayısıyla Çerkes toplumunu değerlendirmek gerekmez mi? O bakımdan diyoruz ki, küllenen ve sis bulutları ile örtülen tarihsel değerlerimizi sunarken ve hatırlatırken "Bana ne derler, karizmam çizilir mi, toplumun gözünde değersizleşirmiyim?,, gibi endişe ve korkular taşırırsanız, tüm değerlerinizle bir daha dirilmemek ve anılmamak üzere yokolursunuz. Onun için yazılı veya sözlü duyum ve bilgilerinizi mutlaka kayda (Not) geçiniz. Hafıza nankördür. Not almak esastır. Âlim unuttur. Kalem unutmaz.

Bu kısa tavsiye ve hatırlatmalardan sonra, bilinen inançların bir özetini

vermek istiyoruz. Sonra ilerleyen yazı sıralamalarının sonunda Çerkeslerin kadim inancı hakkında bildiğiniz kavramlar çerçevesinde bilgiler sunmaya çalışacağız. Bu arada bir soruya daha yanıt vermek zorundayız. Soru şudur; Neden böyle çok hassas bir konu olan “ÇERKESLER VE DİN meselesine üç kavram sözcük üzerinden değinme gereği duyduk. “Her şey bitti de sıra buna mı geldi?., diyebilirsiniz. Evet sevgili okurlarım, herşey bitti ve sıra buna geldi. Neden? Çünkü geldiğimiz “YOK OLMA., noktası buna değinmeyi ve hatta tartışmayı zorunlu hâle getirdi. Onun için kısısından değil, olabildiğince kökünden ve derinlemesine bu konuyu ele almalı ve tartışmalıyız. Her yurtsever Çerkes için bu mesele ertelenemez, gözardı edilemez ulusal bir görev hâline gelmiştir. Çerkesler genel olarak müslümandırlar. Elbetteki bir dine inanmak veya inanmamak suç değildir. Ne varki esas amacımız “YOK” olmamaksa Bizi “YOK., eden etkenlerin neler olduğu veya neler olabileceğini bilmek gerekmez mi? Konumuz “ÇERKESLER VE DİN., olduğuna göre; acaba DİN birinci öncelikli midir? Buna “EVET., dersek. Etrafımıza şöyle bir göz atalım; DİN birliği çok önemli veya birinci öncelikli ise; DİN birliği içinde olan Araplar neden bir ulus ve DİN kardeşliği temelinde birleşemezler? Aynı coğrafyada yanyana DİN, DİL VE İRK birliği içinde olmalarına rağmen yine de birlik sağlayamazlar? Neden? Bizce nedenlerden en önemlisi şudur; Bilgisizlik! Eğer DİN ve KÜLTÜR’ün gerçek anlamda neyi içerdiğini toplum anlayabilmiş olsa, arzulanana sonuca almak olanaklıdır. Kültür, bir toplumun sahibi olduğu maddi ve manevi değerlerin tümüdür. Bunun en ağır yanı ise dinsel olanıdır. Şayet DİNİ inançlar, Göksel veya Görsel olsun, FARKLILIK ortak paydasında birleştiğini anlamış olsalardı, farklılıklarının korunması gereğini kabul ederlerdi. Canlılardan İNSAN, insan aklı ve insan diline sahip olması nedeniyle, kendisini ve diğer canlı olan hayvanları koruma yetisine sahiptir. Bu bağlamda Tanrı vergisi, farklılığını ve bu farklılığın doğal denge için korunmasının elzem olduğunu bilirlerdi. Kısaca Tanrı’nın, yapıcısı ve düzenleyicisi olduğu farklılığı korumanın, Tanrı’ya hizmet olacağı kavrarlardı. Ve Din birliğinin farklılıkları “YOK., eden değil, koruyan ve korunmasını emreden bir kavram olduğunu görürlerdi. Şimdi ÇERKESLERE bir bakalım; Türkiye’dekiler Türk ve müslüman. Arap ülkelerindekiler ise Arap ve müslüman. Müslüman olmalarına diyecek sözümüz olamaz. Ama neden Türk ve Araptırlar? Tersine Türkler ve Araplar neden Çerkes değildirlar? Böyle bir mantık olabilir mi? Çerkeslerin “YOK., olması! O kültürün ve farklılık değerlerinin de “YOK., olması demektir. İnsan aklı taşıyan hangi insan buna rıza gösterebilir? Nesli tükenme

tehlikesinde bulunan hayvanların korunması görevi hayvanlara değil, insanlara aittir. Çünkü hayvanların “Biz Tükeniyoruz, kendimizi korumaya alalım!., gibi bir yetki ve yetenekleri yoktur. Ama “İnsan., denilen canlının bu yeteneği ve yetkisi vardır. O halde Çerkesler neden kendilerini korumazlar ve koruyamazlar? İster istemez aklımıza takılıyor; “Acaba Çerkeslerin türü hangisine dahildir?., Şayet insan iseler, insan aklı çerçevesinde “YOK., olmalarını önleyebilirler. Bu “YOK., oluşları “YOK OLMAK., istemelerinden kaynaklanıyorsa, ŞİKAYET etme hakları yoktur. Dinleri, dilleri, ırkları ve kültürleri aynı olan toplumlar birbirlerinin içinde “YOK., olmazken, bu değerleri tamamen ayrı olan Çerkeslerin başka toplumların içinde “YOK., olmaları enteresan değil midir? Bu arada “YOK., oluşu DİN birliğine bağlamak asla doğru değildir. DİN birliği bahanesi “YOK., oluşu kabullenmenin gizli itirafıdır. Yukarıda değindiğim gibi salt DİN birliği “YOK., oluşun önceliğini oluşturuyor olsaydı. Tüm hıristiyanların ve müslümanların “TEK., ulus “TEK., cemaat ve “TEK., ümmet olmaları gerekmezmiydi? Evet “DİN., asimilasyon için oldukça güçlü bir etkidir. Ama dini inancını tanrı buyruğu kabul eden bir insanın, toplumların da farklı oluşlarını sağlayan Tanrı olduğunu kabul ederek “YOK., oluşa Tanrı adına “HAYIR., diye haykırabilmelidir. Türkiye’de, Ürdün ve Suriye’de yaşayan müslüman Çerkes, sadece müslüman olduğu için yabancı ile “EVLİLİĞE., rıza gösteriyorsa ve hele bir de Hz. Muhammed’in izdivaç biçimlerini emsal aldığı iddiasıyla AKRABA EVLİLİKLERİNE onay veriyorsa, O Çerkes makbul bir müslüman değildir. Çünkü sen peygamber değilsin. Dolayısıyla peygamber gibi davranamazsın. Bizim gibi her ülkede azınlığa düşmüş toplumların varlığı, ancak kendi özgün kültürünü korumakla ve mümkün olduğunca yabancılarla izdivacı sınırlamakla mümkündür. Bu değerlerin yani farklılık değerlerinin korunabilmesi “İçinde yaşadığımız toplumların., kültürel, düzeyleriyle de doğru orantılıdır.

Çağdışı sistemler, çağdışı toplumları oluşturur. Çağdışı toplumlardan, çağdaş anlayış, eylem ve söylem beklemek ise beyhudedir. Onun için biz Çerkesler çok şanslı değiliz. Buna rağmen “YASAL., bazı oluşumlar, örneğin kültürel haklar elde etmek için örgütlenebiliriz. Kısaca kendimizi korumak zorunda olduğumuzu anlayıp görmeliyiz. Tanrı, insan aklına sığmayacak ve insanın dayanamayacağı hiçbir yük vermez.

Çerkesler’de ve Çerkesçe’de olmazsa olmaz. Üç kavram sözcük vardır.

Bunlar:

- 1- THA (Тхә)
- 2- THAMADE (ТхәМагә)
- 3- HABZE (Хабзә)

THA (Тхә) Çerkesçe'de TANRI, THAMADE (ТхәМагә) ise bilge kişi anlamında kullanılır. HABZE (Хабзә) bir sistemin adıdır. Yani Tanrı ve bilge kişi ilişkisinin oluşturduğu bir sistem. Aynı zamanda HABZE (Хабзә) bu sistemin öğretisi olup, bireysel ve toplumsal ilişkileri düzenleyen kuralları içerir. Yaptırım gücü "Toplumun kontrolü,, bu sistemde "Bireyler,, toplumun mutlak kontrolü altındadırlar.

Biz bu üçgende dokunan Çerkes insanın KÜLLENEN kadim inancını tekrar yaşama geçirmek istiyoruz. Bu amacımız görünürde mevcut hiçbir inanca ters veya saygısızlık değildir. Bilakis tüm dini inançlar, insan ilişkileri ve toplumsal düzenler içinse, Çerkeslerin bu kadim geleneksel inanç kültürleri neden istisna bir anlayış teşkil etsin? Kaldı ki günümüzde "Çerkesim,, diyebilen her insan "HABZE,, sözcüğünü duyduğunda heyecanlanır ve gözlerinin içi güler. Yani "KÜLLENEN,, o güzelim "ÖĞRETİ,,ye "HAYIR,, demiş değildir. Bu durum kökü toprak altında kalmış, ulu bir çınar gibidir. Her an filizlenmeye hazır bu kökü görmemek mümkün mü?

Sevgili okurlarım, ben çalışmalarımı kendi halkıma ve onların "OLURUNU,, almak üzerine yapıyorum. Bana "ALİ ÇUREY, söyledikleriniz ve yazdıklarınızın çoğu doğru, kabul ediyorum. Ama yabancılara ve özellikle Avrupalı bilim insanlarına nasıl kabul ettireceksin?, gibi ucu açık böylesi bir anlayışa yanıt vermek mümkün değildir. 'Ben inat ve ısrarla' yazdıklarımı, söylediklerimi ve iddialarımı öncelikle halkıma kabul ettirmek amaçındayım. Buna rağmen aynı sorularla karşılaşıyorum. Benim Avrupalı veya yerli bilim insanlarına bir şeyi anlatmak ve kabul ettirmek gibi bir derdim ve hedefim yok. Zaten istesemde böylesi bir gücüm yok. Ayrıca bilim dünyası sanıldığı gibi bağımsız ve tarafsız değildir. Ekonomik ve siyasi gücünüz yoksa ağzınızla kuş tutsanız onların arasına ve örgütlerine dahil olamazsınız. Dahası ARİ olacaksınız. Yani onlarca kabul edilen IRKTAN olacaksınız. Bu söylediklerim sizlere şaka gibi geliyor. Biliyorum. Ama ne acıdır ki söylediklerim doğru. Bu tablo içinde yapmamız gereken tek şey; İDDİALARIMIZIN Halkımızca kabul görmesini sağlamaktır. Sokakta, köyde ve kırdada

iddiamız "OLUR,, aldığında, mesele yoluna girmiş demektir. Rayına oturması ise kendi aydınlarımızın örgütsel gücüne bağlıdır. Bunun içinde EKONOMİK VE SİYASİ GÜCÜMÜZ gerekmektedir. Çünkü GÜÇSÜZ FİKİR ZAVALLI, FİKİRSİZ GÜÇ ise ZALİMDİR.

Halka mal olmuş, yani halk tarafından sahiplenilmiş hiçbir değeri, hiç kimse "YOK,, sayamaz. Zaman içinde halkın elinden alınmış değerlerin tekrar halka iadesi henüz "YOK,, olmamış halk iradesinin harekete geçirilmesi ile mümkündür. Bu anlam ve bu bağlamda Çerkeslerin elinden alınmış değerlerin geri alınması ve o değerlerin tekrar yaşama geçirilmesi için öncülük etmek zorundayız. Özellikle Türkiye ayağı bu anlamda hayati öneme sahiptir. Çünkü dünya Çerkes nüfusu ile Çerkeslerin Kadim Kültür hazinelerinin otantizmi burada saklıdır. Belli bir yaş grubu ve üstündekilerin, mevcut ilişkilerine bakarsanız bu konuda acı duymayanını göremezsiniz. Neden? Çünkü yiten veya küllenen değerleri görüyorda ondan. Yani ACILI KUŞAK! Günümüzde, Çerkes köylerinde, kasabalarında ve kentlerde, Çerkesler için OKUL sayılan "EĞLENCE DÜĞÜNLERİ (CEGU),, artık yok. Olanlarda CILIZ! Çünkü GÜNAH VE AYIP! neden günah ve ayıp? sorusuna yanıt ise çok ilginç; "Biz müslümanız ve dinimiz gereği günah,, daha önceleri günah ve ayıp olmayan ve hatta bu eğlence düğünlerine katılmamak çok ayıp sayılırken şimdilerde katılmak AYIP!

Kültürel değişim ve asimilasyon ne yazıkki böyle bir şey işte. Bunu tekrar eski haline, daha doğrusu aslına döndürmek hiçte kolay değildir. Hele mesele dinsel inanca bağlanmışsa. İnsanların bu zayıf yanlarını çok iyi bilen egemenler, bu argümanı ustaca kullandılar ve halen kullanıyorlar. Oysa hiçbir din kavimlerin farklılıklarını ve onların farklı kültürlerini reddetmez. Elbetteki Çerkeslerde tıpkı diğer gruplarda olduğu gibi DİNSEL BİLGİLERE hakim değildir. Bilgi eksikliği pek çok doğrunun bilinmesinin önünde en büyük engeldir. Oysa BİLMEYEN sevemezsiniz. Bu anlamda BİLGİ ve SEVGİ Tanrıyı anlamak için en güçlü iki kavramdır. Zira "SEVGİ,, eşittir. "TANRI,,dır. "NİKAH DÜŞÜYOR,, anlayışı ise akraba evliliğine asla geçit vermemiş olan Çerkesler için adeta imha etkisi yaratan bir söylemdir. Bu anlayış akrabalar arası bağı "YOK,, ederken, bir "GÜVEN TOPLUMU,, olan Çerkeslerin "KÜLTÜREL BAĞLARININ DA,, çözümünü hızlandırmıştır. Ülkenin en ücra köşelerinde, kuş uçmaz, kervan geçmez yerlerde, Çerkes mızıkasının insana, insan olduğunu unutturmayan sesi, artık yok. O

küçük tuşlarda gezinen, narin ve nazik Çerkes kızının ince parmakları mızıkaya yerine dokuma tezgahlarında veya tarlada çapa saplarında, sıkı sıkıya örtünmüş, adeta kumaş veya bezlere sarılmış, etten bir robot! Artık dans yok. Artık zexes ve zehos yok. Artık wered ve keşen yok. Çünkü bunların hepsi GÜNAH VE AYIP!

Dahası ne yazık ki, şu anda içinde yaşadığımız üç islâm ülkesinde her şeyin Arap Kültürünün egemen kılınması için, Dini inançlar merhametsizce kullanılmaktadır. Henüz kendi ana dilleriyle okuyup, yazamayan, yazıp okuyamayan yığınlar, anlaşılması ve yazılması ile telaffuzu zor, zorunda ötesinde imkânsız olan Arap diline mahkum edilmişlerdir. Kendi ana dilleriyle basit bir dilekçeyi dahi yazamayıp, onu bir arzuhalciye yazdıran bu insanlar, ibadetlerinde yıllarca ezbere okuduğu sûre ve ayetlerin manasını da bilmemektedir. Bilinmeyen bir dille, ibadetin “Daha sevap,, olacağı propagandası ile sürdürülen bu süreç, giderek “Cahiliye Devrinden,, daha geride kalan islâm görünüşlü yığınlar oluşturmuştur. Daha korkuncu, bu cahil yığınları “CİHAD,, adı altında düğüne gider gibi ölüme göndermektedirler. “DÜNYA EGEMENLERİ,, ise bu yaratılan yapay yığınları canlı hedef olarak kullanmaktadır. Böylece başta silah fabrikaları olmak üzere, üretim ve tüketim pazarları yaratılmıştır.

Kendisi Çerkesce bildiği halde, çocuklarıyla Çerkesce konuşmayan, Çerkesce okuma-yazma olanakları olmasına rağmen, bunu öğrenmeyen, bir kez olsun Anayurt Kafkasya’ya gitmeyen, çocuğunu göndermeyen, dahası yabancı ile evlenerek aile içi asimilasyonu hızlandıran, pek çok Çerkes insanı mevcut. Şimdilerde enterasandır; bu insanlar Türkiye Cumhuriyeti’nden “KÜLTÜREL HAKLARINI,, geriye almaya çalışıyorlarmış gibi yapıp, zaman kazanıyorlar. Söz konusu haklar alınmış olsa bile, o; hakkı kullanacak çocukları dahi bulunmayan bu insanların neden bu denli “ATEŞLİ HAK ARAYICI VE ALICILARI,, olduğunu bilen varsa beri gelsin. Kendi imkânları içinde yapabileceği ve yapması gerekeni yapmayan bu insanların samimiyetine nasıl inanalım? Örneğin, yasal kuruluşlarımıza üye olmazlar. Üye aidatlarını muntazaman ödemezler. Toplantılara katılmazlar. Bunlar klasik sözler ve eylemler gibi görülsede gerçek manzara bu. Hani bir deyim vardır: “SEN kapının önünü temiz tutki, sokaklar temiz olsun,, diye. Dahası her bizim stratejist. Akıl hocası. Yol göstericisi. Be adam önce sen örnek olacaksın, sen yapman gerekeni yapacaksın, yani somut veriler koyacaksın. Hani

nerede? Yıllardır “Kendimiz çalıp kendimiz oynuyoruz, kapalı toplumuz, dışa açılmak gerekir,, Şikayetleriyle vakit geçirmedik mi? Ve şimdilerde “O zamanın şikayetçisi sen,, ne yapıyorsun?

Adam gibi oturup, kırılmadan, kırmadan, önce oto eleştiri ve sonrada birbirimizi eleştirsek. Fena mı olur? Kimden, niçin ve nasıl ne istediğimizi bir plan ve proje dahilinde “SOMUTLAŞTIRSAK,, ve bu çerçevede konuşsak ve bu doğrultuda eylem yapsak, her kafadan bir sesin önünü kessek, fena mı olur? “Böyle” BEN YAPTIM VE BEN SÖYLEDİM OLDU,, saçmalığına son versek, kötü mü olur? Diyoruz. Ve yolumuza devam ediyoruz. Yani “ÇERKESLER VE DİN,, konumuza...

ALİ ÇUREY

MATERYALİZM-ATEİZM-TANRI TANIMAZLIK

1-AMAÇ:

İnsanlık tarihi; iki ana kutup, yani Tanrıçılık-Tanrıtanımazlık ile bunların ortasını bulmaya çalışan, bazen Tanrıçılığa, bazen de Tanrıtanımazlık kayan düşünce ve inançlar çalkantısı ve zinciri içinde bocalamış, bunalmış ve hala da hemen hemen tümüyle bu çıkmazdan kurtulamamışlığın gafleti, sıkıntısı, üzüntüsünde.

Bugün insanlık, ahlak, saygı, bilim bakımından çok yücelmiş olmasına rağmen; Tanrı iddiasında olan fikirler topluluğunun dogmalarındaki çelişkilerin çoğluğu, Tanrıtanımazları bilimsel donelerle hakikati çözme iddiasına sürüklemişse de, onlar da çelişkiler içinde bocalamada.

Tanrıci oldukları iddiasındaki düşünce ve inanç toplulukları da, tarihsel devirlerindeki insanların, akli, sosyal tekamülüne paralel sunuları, mitolojileri tekrarlamakta yani, onlar da aynı görüşte. Orta yol; (birleştirici, tevilci)ler de, eskimiş bilgilerin yamalı bohçası halinde, inkârcı olmaktan uzak.

Her ne şekilde olursa olsun, her üç ana düşünce bugünkü yücelmiş insana inandırıcı olmamakta. Tanrıci-tanrıtanımaz insanlık, bugünkü yücelmiş insana hakikatin sunulması gereğinin yerine getirilmiş olmasını düşünemez mi? Bu aydınlatmayı, bugünkü (sibernetik) haberleşme imkanlarına rağmen duymamak insanlık gafleti değil mi?

Felsefeciler de (gerçeğe) doğru gidiyorlar, ama her biri ayrı yerlerden bahsediyorlar. Akıl çanağı kırılıp (hudutluluğunu anlayıp) muhitleşmedikçe gerçeği anlayamaz. Onların söyledikleri kendi halleri değildir. Çoğunun yaptığı, bir başka feylezofun söylediklerini tamamlamak veya onun yanlısını kendi aklına göre tenkit etmekten ibarettir. Yani aklın hududu dışına çıkamazlar. Akıl korkaktır. Gerçek yolda aklın hiçbir kıymeti yoktur. İnsanı yarı yolda bırakır. Akıl, insanı ancak gerçeğin yakınına götürür. İlmin sonu acizdir. Asıl güzel olan yer, aczin öte tarafıdır. Akıl ne anlarsa, ancak SÖZLE anlayabilir. Halbuki, o gerçeğe söz yetişir mi? Düşünsek ki ne kadar acz içindeyiz.

Mamafih, batı dünyasının büyük düşünürleri (Felsefecileri) bu konularda her gün yüzlerce kitap yazmakta, insanlığa bu yüce devri (SEZGİLERİYLE)

haber vermeye çalışmada.

Bu yazımızın amacı; Tanrı hakkında her gün yüzlerce kitap yazılmasına rağmen, Tanrıtanımazlığa dair bilimsel, akli, hakikate uyan. (Kin, küfür, kötüyüleyici, aşağılayıcı) olmayan bir incelemenin boşluğunu kısmen doldurmaktır. Tanrıtanımazlık; maalesef bilhassa Türkiye’imizde yanlış değerlendirilmekte, hemen hemen her akılcı düşünceye karşı kötü damga şeklinde kullanılmaktadır.

Amacımız bu anlamı asla kastetmediğimizi belirtmektir.

II. TANRITANIMAZLIĞIN TARİHÇESİ:

İnsanlık tarihi boyunca dogmaları kabul etmeyen akılcı akımlar çıkmış. M.Ö. 600-300 arası. Kananda’da. Hint’te Atomculuğu savunmuş. Anadolu ve Ege’de, Demokritos: Evren esastır. Hakiki Atom ve boşluklar esastır. Hareket; atom içi kuvvetten doğmaktadır. Bu da önsüz ve sonsuzdur. Diyecek maddeyi esas almış.

Anaksimandros: Canlılar (Doğal çevreye) uyar diyerek Darwin’ciliğin temelini atmış.

Epikuros’ta: ateist karakterli.

İslam’da M.S. 900 İbni Ravendi, M.S. 1200 İbni Rüş, İbni Tüfeyki kısmen materyalist karakterli. “Varlık evrendir,, demekteler.

Hobbes (1800) : “Çevreye uyum (adaptation) vardır. Fakat çevreye uyarak kazınalan niteliklerin (KALITIMLA) intikali, hala halledilmiş değil,, demekte.

Spencer (1900): Evren; madde, kuvvet, hareket tekliğidir. Din ve ilim sonunda (bilinmeze) dayanmakta.

Strauss (1870): Materyalizmi başlıca şekillendirenlerinden. Evren bir ve her şeydir. Canlı ve cansız arasında özden bir ayrılık yoktur. İnsan Tanrı tarafından yaratılmamış, hayvandan oluşmuştur.

Feuerbach (1870): Gerçek olan yalnızca cisimler dünyasıdır. İnsan ilk planda cisimdir. İnsan, doğa gelişmesinin en yüksek doruğu olarak kendi bilincine ermiş doğadır. İnsan ancak insanlar aracılığıyla insan olur. İnsan kendi kendisinin (efendisi)dir. Mutlu olmayı istemekle var olmayı istemek birbirindeñ ayrılmaz. Ahlâkın ilkesi mutluluktur.

Marx (1180): Hegel'in öğrencisi. Evren olmaya devam etmekte olup, yasalara bilinebilir. Her şey gelip geçici, devamlılık yok, o halde kesin mutlak kutsal hiçbir şey olamaz.

Bilinç: İnsan beyninin ürünü olup, bilinç gerçek varlığı yaratmaz. Bu aşırılık, bitki ve hayvanda gözle dahi görülen şekli değişikliğinin doğruluğuna dayanan Darwin'ciliğin boşlukları, yanlışlıkları açıklanmış, bu boşlukların doldurulmazı gayretleri de halen dahi bu aşırılığı akılcılığa, bilime dayandıramamıştır. Bunları kısaca açıklarsak. İnsanlık, bilhassa batı, incil'in latince den diğer dillere çevrilip, içindeki dogmaların anlaşılması ve bunların akılla asla uyumsuzluğu tesiri ve buna durdurulamaz bir tepki ile akılcılığı, bilimi ön plana almış "Tanrıtanımazlık" şeklinde şekillenmiştir.

Hacekel (1910): Alemdeki herşey bir "raslantı"nın ürünüdür.

MANTIK :

Mantık, doğru düşünme bilimidir. Doğru düşünme tutarlı ve geçerli düşümedir. Bu tutarlılığın ölçüsü de akıldır. Akıllı ve mantıklı hareket etmek; akla uygun bir yöntem uygulamaktır. Bu da doğru bilgi edinmektir. Doğru bilgi edinmek için dayanılacak bilgi ve belgelerin sağlam olması gerekir.

Doğru düşünce, akıl ve mantık ilkeleri denen ilkelere uygun olan düşünme tarzıdır. Genellikle aklın üç ana ilkesinden bahsedilebilir.

FELSEFE :

Aslı yunanca philosophia'dır. Bilgi sevgisi anlamına gelir. Bugünün felsefeye ilgilendiren konuları varlık bilim (Ontoloji), mantık (lojik) ahlâk felsefesi (etik), sanat felsefesi, bilginin kaynağı (epistemiyoloji)dir.

BİLİLEN DİNLERİN ÖZETİ

Dünyada isim olarak son derece fazla din bulunmasına rağmen, bunları kaba çizgileri ile iki ana grupta incelemek mümkündür. Bunlardan biri Sami dinleri olup, Yahudilik, Hristiyanlık ve Müslümanlıktır. Diğerleri de Asya dinleri adı altında incelenebilecek gruptur. Bunların en tanınmışları Hinduizm, Budizm ve Teoizm'dir.

Asya dinlerinin en eskisi, kökünü veda'lardan alan Hinduizm'dir. Hindistan'ın budizm, Jainizm vs. dinleri bu dinden menşelerini alıp, sonra bazı değişimler göstermiştir. Teoizm, Çin'in eski dini olan ataların ruhuna tapma şeklinde dinin mirası üzerine kendi varlığına devam etmiştir.

Sami dinleri başlığı altında incelenen ve ana çatısını Yahudilik ve onun mistisizminin (Kabala) teşkil ettiği anlayış, Mısır, Babil, Sümer, Asur ve benzeri medeniyetlerin bilgilerini kendi içinde toplamış ve bunu kitaplı bir din olarak günümüze kadar aktarmıştır. bu dinden menşeni alan Hristiyanlık ve Müslümanlık, bu dinin mirasını genel olarak devralıp kabul etmiştir.

Asya dinleri ise, zaman içinde, özellikle bir dine ait tanım ve kavramların, yeni gelen bir dini anlatmak için kullanılmasıyla genel hatlarına karışmışlardır.

Gerek Asya dinleri, gerek Sami dinleri ana hatlarıyla birbirleriyle aynılık, paralellik ve yakınlık gösterirler.

1. GAYBİ TANRI

Bütün dinlerde belirsiz ve ne olduğu tarif edilemeyen bir tanrı (yahut yaratıcı, yahut "her şeyin kendinden yaratıldığı") vardır ve gaybidir. Bu Hinduizm de Brahma, Taoizm de Tao, Yahudilik ve AYN (Yahwe), Hristiyanlıkta Gökteki Baba, Müslümanlıkta Yahüve'dir. (Gaybi Allah)

Hinduizm'in Brahma'sı: Başlangıçta yalnız "O,, vardır. "O,, öncesiz ve sonrasızdır. Yarıtılmamıştır. Niteliksizdir. "O,, duygulardan meydana gelen dış alemin, adların ve biçimlerin de özüdür. Yerin, göğün, kürenin, ruhun ve bütün dünyaların benliğinden dokunmuş olandır. Katkısız bilinçtir. "Ben'im"

Tao, evrenin evveli, birliği yapan, düzen ve her şeyin prensibi, her şeyi içkin, hazır, nazır, başsız ve sonsuzdur.

Yahudi Kabala'sında Tanrı, Tanrı'dır. Bu hali ile "O, AYN" dır. (hiçbir şey). "O,, var oluşun ötesindedir. Ne alttadır, ne üsttedir. Ne hareket eder, ne durur. Mutlak yokluktur. Tanrı'nın her yerdeki hali "Ayn Sof"tur. Mutlak her şeydir. Özelliksizdir. Özelliği varoluşta açığa çıkarır, kendini çevreler.

Varlığın ve oluşumun asıl kaynağıdır. Evren onun vücududur. “Ben Olan Ben”.

2. YARADILIŞ

Yukarıdaki tarifi yapılan Tanrı, her iki din grubunda da evreni birbirine benzer şekilde yaratmıştır.

“**Rig Veda’ya göre (Hinduizm):** Önce, sudan, Öncesiz ve gerçek olanın nitelikleri doğdu. Sonra karanlık meydana getirildi ve sonra da büyük su dalgası oluştu. Aynı dalga üst üste taşı. Yaratıcı her yönde birbiri ardı sıra gündüzleri ve geceleri düzenledi. Büyük yaratıcı sıra ile yeryüzünü, havayı ve ışığı yarattı.”

“**Vedanta’ya göre:** Chkai suların üzerinde yalnız dalgalara tükürdü. Dalgalar dağ oldu. Dağa bastonla vurdu. Şeytan oldu. Şeytanla kardeş olup, evreni birlikte yaptılar. Şeytan çıkarları suya atıp, küre oldu. Ağzında şişen çakıları attı. Vadi, uçurum oldu. Şeytan insan yaratmayı düşündü, ruh (Rh) aradı. Akbabayı ev avlusunda yuva yapmak üzere göğe gönderdi. Havlu düştü. Şeytan havluyu çamura sürdü. Tanrı suretinde insan oldu.

Sami dinlerinden Yahudilikte, Tanrı; önce gökleri yarattı. Ruh u sular üzerinde hareket ediyordu. Birinci gün ışığı, ikinci suyu, üçüncü gün toprak ve bitkileri, dördüncü gün yıldızları, beşinci gün canlı mahlukatı ve altıncı günde kendi suretinde insanı çamurdan yarattı. Yedinci gün istirahat etti.

Kabala’da insanın yaradılışı; Tanrı Tora’ya insanı yaratmak için danıştı.

Bu yaradılış modelleri Müslümanlık ve Hristiyanlığın tasavvufunda da aynen geçerlidir.

3. TANRI İNSAN

Kendi suretinde yaratılan bu insanın içinde, Hinduizm’e göre Brahman’ın aynısı eşi, Atman olarak vardır. İnsanın görevi kendi asli yerini, orjinini, kısaca kendindeki atmanı tanımasıdır. Kendinde Atmanı tanıyan Brahma gibi olur. Tanrı olur. Bu şahıslanmış Tanrı olan İşvara’dır.

Yahudilikte ise bu insanın orjini, farklılaşmış ruhların orjini olup, farklı-

laşmamış haldeki Adam Protoplas’tır. Bedene girdiği zaman bu, Adam Beliol’dur. Göksel ideal insan olarak Adam Kadmon’dur ve artık Tanrı’dır (Tevrat’ta, “Tanrı insana kendi ruhundan üfördü” ifadesi) Kabala’da insan için Yaratana’la yaratılan arasında geçiştir. Tanrı tabiatla birleşebilmek için insanı kullanır” denir.

Müslümanlık’ta Tanrı insan, İnsân-i kâmil, Hristiyanlık’ta Oğul (İsa), Budizm’de “Tamamlanmamış olan = sonunda erdirmiş olan” (buda) vs.dir.

4. RUH

Her iki din grubunda da başlangıçta yaratılmıştır. Ve Tanrı’dandır. Asya dinlerinde kurtuluş, Brahma’ya, Nirvana’ya, Satori’ye, Tao’ya ulaşmakla olur. Bedene giren ruh, kendini arıtmak mecburiyetindedir.

Bazı Asya dinlerinde ruh ölümsüzdür. Göksel mutluluğa erişmesi ancak tam mükemmelliğe tamamlanmasıyla olur. (Ruh=Ruach). Bu ruh bir yandan yüce olan genelle (Allah), bir yandan da maddesel ve belirgin olanla temas-tadır. Ruhun amacı bu dinlerde de Tanrı ile birleşmektir. Maddesel varlığın-dan dolayı bu mümkün olmamakta, dolayısıyla da tamamen arınması gerekmektedir.

5. YENİDEN DOĞUM

Ölümden sonra ruh bedenden kurtulup, yeni serüvene başlayacaktır. Asya dinlerinde, bu ruh tam temizlenmemişse, yeniden doğumlara mahkumdur. Bu ruh göçü, kimi zaman insandan aşağı mahluklara (hayvan, bitki, mineral), kimi zamanda, daha üst sosyal kastlarda olmaktadır. (Reenkarnasyon). Tam kurtuluş, dinine göre Brahma’ya (tanrı oluş), Nirvana’ya vs. varış şeklidir.

Sami dinlerinde ise, başlangıçta yaratılan ruh, serüvenine başlarken bir bedene girerek ölüme kadar orda kalır. (Yahudi Kabala’sında Gilgul) ruhlar verilen görevi daha iyi yapabilmek için çağrılacakları ana kadar beklerler. Görevlerini başarı ile yapanlar daha büyük bir ruha bağlanarak mükafatlandırılırlar. Yahut cennete giderler. Görevlerini yapamayanlar cezalandırılırlar.

Bütün bu dinler ölümden sonra dirilmeyi (bedenleşmeyi) kabul ederler (reenkarnasyon)

6) RUHBAN SINIFI

Ruhu büyük ruhtan yaratılan, sonra ondan ayrılan, sonra bedenleşen bu insanların içerisinde bazılarının, kendi asılları olan Tanrı'yı genellikle dışarıda parlaklık, ışık olarak tanımları, böylece seçkinleşmeleri, Tanrı gibi olmaları, Tanrı olmaları, bu bilinmez gaybi Tanrı'yı tanıtmaya ve öğretme ritüellerini meydana getirmiştir. Bu da giderek aracılık törenlerine dönüşmüştür. Bu aracılığı yapanlar her iki din grubunda da özel rahip sınıfıdır.

Bu rahiplerin ortak yanları kutsal sayıları, sözleri, günleri, adetleri, hareketleri, yerleri, zamanları bilmektir. Kimi zaman aracılık eder, kimi zamanda tören yönetirler. Bu rahip sınıfının Havra, temple, Cami, Mabet, Kilise vs. denen özel binaları ve organizasyonları ve kendi aralarında da hiyerarşileri vardır. Bu sınıf Tanrı'ları adına para (vergi), kurban, hediye, yiyecek vs. kabul ederler. Ayrıca taraftarları üzerinde gerek maddi, gerekse manevi müeyyide, güç ve imtiyazları vardır. (Aforoz vs.). Bu sınıfın her dine göre değişiklik gösteren kıyafet, görünüş davranış biçimleri vardır. Bunlar Brahman'la, Haham'lar, Papaz'lar, Rahip'ler, Hoca'lar, Şeyh'ler, Baba'lar, Guru'lar, Üstad'lar gibi değişik isimler alırlar.

7) RİTÜELLER

Her dinde şekilli şekilsiz son derece fazla ritüeller vardır. Bunlar Tanrı ile birleşmek, göksel mutluluğa ermek (cennet vs.), cezadan kaçmak için yapılırlar.

Müslümanların şekli ritüeli Namaz, Hindularda Yoga, benzerlidir. Yahudilerin ellerinde kutsal kitapları, sallanarak yüksek sesle okumaları, bu şekli hareket ve söz ritüellerine örnek gösterilebilir. Sözlü, sözsüz murakabe ve dalınç halleri, genellikle meditasyon, kontamplasyon, bazen zikir, diğer ritüellerdir.

Oruç, diyet ve riyazat gene bu dinlerin hepsinde ortak olan bir özelliktir. Dinden dine geçmek üzere 3-10-40 gün kadar yapılanlar vardır. Yiyecek

ayrımı ve kısıtlaması Hindu'larda et yememek. Müslüman ve Yahudi'lerde domuz eti yasağı şeklinde olanlara örnektir. (hamursuz vs..)

Bayram, Sept günü, Ramazan, Göğe çekiliş, Kadir gecesi, Noel, gibi olan ve kutsal olduğu söylenen özel günleri vardır. Bazı özel günlerde, saatlerde veya mevsimlerde tapınaklarda, koku, tütsü, özel kıyafet ve toplu seremoni mecburiyetleri vardır.

Kutsal olduğuna inanılan kelimelerin söylenmesi ile ilgili ritüeller, tek ve toplu ibadet seremonileri vardır. Kutsal olduğuna inanılan yerlerin tek tek yada toplu ziyaretleri (Hac. vs..) diğer bir ritüel biçimidir.

8. SAYI KUTSALLIĞI

Gerek Asya dinlerinde, gerekse Sami dinlerinde bir diğer ortak yan sayılara atfedilen kutsallıktır. Gene dinden dine varyasyonları göstermekle beraber, çoğunlukla kutsal kabul edilen sayılar 1-3-7-10-12-32-40- vs.dir. Bu benzeri (kutsal kelime) şeyler her iki din grubunda da falcılığa ve büyücülüğe zemin hazırlayıp, çok geniş çapta uygulama alanı yaratılmıştır.

KISACA ÖZETLERSEK

Dinler insanların ihtiyaçlarına göre ait olduğu toplumun sosyal düzenini sağlamak amacıyla tanrı kanunları adıyla, kesin hükümler şeklinde sunulmuştur. Kendilerini Tanrı zanneden insanların sözleri, yada Allah'tan aldıkları sözler olarak sunulan ve kanun diye adlandırılan bu yaptırımların insanlarca kesin tatbikatı mecbur tutulmuştur.

O günkü çok az nüfuslu dünyada çok dağınık yaşayan, kontrolden uzak, haberleşme imkanı yok gibi olan toplumlarda ruh, günah, sevap, cennet, cehennem, reenernasyon müesseseleri ile düzen sağlamaya çalışılmıştır.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, bu müesseseleri işlevlerini Tanrı'dan gelen, Tanrı'ya veya diğer canlılara giden ruha dayandırarak, sözümlerine ona akılcı bir sunum hüviyeti taşımaya çalışmış ve öğretilerinin akıldışılığını böylece örtmeye uğraşmışlardır. Bugün için hata yapan ve hatası tespit edilen, sosyal.müesseseler tarafından derece derece cezalandırılmaktadır. (para

cezası, hapis vs..). Saygılı olmayanlar ise aile içine sokulmamak suretiyle dışlanma cezasını çarptırılmaktadırlar. Böylece hayali ruha ihtiyaç kalmamaktadır.

Diğer ceza şekli ise can sıkıntısı, üzüntü, keder, mutsuzluk, olarak bu kürede (bu hayatta) yaşanmaktadır. Böylece hayali, eski mitolojik "Gelecek (istikbal) Müesseseleri" geçerliliklerini tamamen yitirmiş durumdadırlar.

TEVRAT ÖZET İRDELEME SAMİ DİNLERİ

1-

A-) RAB Allah, RAB Allah YEHOVA, Allah RAB

* RAB kelimesi büyük harfle yazılmış ve esas lugat manası "ÖĞRET-MEN". Tekvin: 2/7,8,9, 3/8,9,22, 28/13; Çıkış; 16/12; Tesniye:6/5

* BABA, RAB Allah. SAMİ ırkının (Nuh'un oğlu) Rab Allah'ları ÖZEL yalnız kendilerine mahsus ve O'nun KAVMİ, diğer insanlara ise BELA yağdırır. Yahudiler bu Allah'ın OĞULLARI.

Tekvin: 6/2, 24/12, 46/2; Çıkış: 3/15, 3/18, 4/22, 5/1, 9/1, 23,23, 34/14; Levililer: 11/45, 18/2; Sayılar: 21/3, 31/7,9,10; Tesniye: 1/10, 2/34, 3/6, 4/7, 6/4, 7/1,2, 7/6,14/1, 14/2, 20/10,11, 20/16; L.Samuel: 5/..., 7/10, 9/16; Yeşu: 11/11; L.Kırallar: 6/13; II. Kırallar: 19/35; Ester: 2/1; Eyüp: 2/1; İşıya: 41/9, 62/12; Hezekiyel: 37/27, 38/3; Malaki: 1/6;

* Allah'ları İsrail'in KIRALI. İŞAYA: 44/6

* Allahları İsrail'in ORDULARININ RABBI YEHOVA.

L.Samuel: 15/2; II.Samuel: 7/27; İşıya: 3/1, 24/23; I.Kırallar: 19/10

* İsrail'i yaratan ve şekillendiren. İşıya: 43/1

B) SİON dağında YERUŞALİM'DE OTURMAKTA.

Tekvin: 35/1; İşıya: 24/23; Yoel: 3/18; Zekarya: 8/3

C) RAB Allah'larının GÖRÜNÜŞÜ ve KONUŞUŞU.

1- GÖRÜNÜŞ:

* İnsanın sureti, YAŞAYAN CANLI.

* Allah'ın RUHU var. (Evreni yaratmadan evvel).

Bütün dinlere ve tasavvufa esas olan görüş.

* Ateşten görünen ve seslenen.

* Bulut olan, buluta binen, ateş saçan bulut, (pırıltı, ortada ışıldayan maden).

* Çok çeşitli görüntüde.

* Göklerden görülen.

* İnsan görünüşlü, kanath, buzağı ayaklı, cilalı tunç parıltılı. Bilhassa RÜ-YA'da görünür.

* Şimşek şekilli.

* Güreşilen (Yakub).

Tekvin: 1/2, 1/27, 2/7, 5/1, 9/6, 32/30; Çıkış: 3/2, 19/16, 24/17, 40/38;

Sayılar: 12/5; Tesniye: 4/5, 5/12, 5/26; II.Tarihler: 7/1; Hezekiyel: 1/4, 1/5;

I.Kırallar: 8/10; İşıya: 19/1

2- KONUŞMASI:

* Konuşur, sesi işitilir, seslenir.

* Boru sesli, gök gürlmesi, gümbürdeyen.

* Şeytanla konuşan, ilk ŞEYTAN teması.

* Gökten ses,

* Boynuzdan söz.

Tekvin: 3/8, 3/9; Çıkış: 19/16; Tesniye: 5/22, 5/26; I.Samuel: 7/10, 7/18;

Eyüp: 1/7; Nehemya: 4/20; Hezekiel: 1/1; Daniel: 4/31, 7/11; Amos: 1/2;

Hakimler: 20/18; I.Tarihler: 21/7; II.Tarihler: 1/7;

D) Rab Allah'ları vasıfları:

1- Unutkan (Hatırlayan);

Tekvin: 8/1, 19/29; Levililer: 26/42;

2- Çekişilen;

Yeremya: 12/1; Levililer: 26/23;

3- Nadim olan;

Yeremya: 18/8

4- Korkunç;

5- Öfkelenen;

Tesniye: 1/34; Hezekiyel: 5/13, 13/13; Hakimler: 2/12; I.Kırallar: 11/9, 22/23;

6- Kılıç getiren;

- Hezekiyel: 6/3;
 7- Kötülük eden ve getiren;
 Hezekiyel: 7/5;
 8- Yel estiren;
 Yeremya: 51/1;
 9- Pazarlık edilen;
 Tekvin: 28/20,21;
 10- Vaad eden ve vaz geçen;
 11- İSTİRAHAT eden;
 Tekvin: 2/2;
 12- YARATTIĞININ ne olacağını BİLMEYEN, yaratınca iyi olduğunu
 GÖREN; Tekvin: 1/12,18,25;
 13- KISKANÇ;
 Çıkış: 34/14; Tesniye: 4/24;
 14- PAZARLIK edilen;
 Tekvin: 28/20,21; I.Samuel: 1/10;
 15- AND eden, yemin eden;
 Tesniye: 1/34; Amos: 6/8;
 16- Mezbah (Özel ızgara) üzerine konan özel ve seçilmiş etleri KOKLA-
 YIP, BEĞENİRSE YİYEN ve İÇEN;
 Tekvin: 8/21; Çıkış: 20/24; Sayılar: 28/1,2,7;
 17- Çeşitli TAKTİMELER (Hediyeler) alıp YİYEN, İÇEN acaip RAB
 ALLAH'LARI; bunların tarifleri bıktırıcı.
 II. Tarihler: 7/1; Çıkış: 25/3; Levililer: 1/1,4/32,7/1,7/15,9/24; Sayılar:
 18/8;
 18- GADDAR;
 Çıkış: 23/23,32/27; Tesniye: 7/1,2,20/16, 20/10,11; Yeremya: 7/9;
 19- ZALİM;
 Levililer: 26/31; Hoşea: 13/7;
 20- İNTİKAM alıcı;
 Tekvin: 4/15;

E) İLAHLAR

İlahları kabul eden ve Rab Allah'ı baş kabul eden zihniyet. Tek Allah fikri
 yok aslında.

Çıkış: 34/14, 3/14; Hakimler: 2/12; I.Kırallar: 11/3,5;

1. Maddeyi özetlersek: İsrail'in özel Rab Allah'ları (Diğer milletlerin

değil). Sion'da oturan, insan benzerli, konuşur, yer, içer, boru sesli, insan
 görünüşlü, ayak vs. zaman zaman başka şekilde (İyon'un keçi ayaklı Tanrı-
 ları gibi), her türlü insan zaafı, Yahudi dışı milletlere zalim ve yok edici.

Mühim olarak da: Tek Tanrı'lı değil, ilahları kabul eden bir öğreti.

2) SAMİ ırkına özel iltifatları ve tehditleri:

A) İLTİFATLARI:

* Allah'ın oğulları

Çıkış: 4/22; Tesniye: 14/1; Eyüb: 2/1;

* Orduların kral ve kumandanı

II.Samuel: 7/27; İşıya: 3/1, 24/23;

* Rabbin kavmi

Levililer: 11/45; Tesniye: 7/6, 14/2; İşıya: 62/12; Hezekiyel: 37/27;

* Sion'da yani Yahudi diyarında oturur.

Tekvin: 35/1; I.Kırallar: 6/13; Yoel: 3/18; Amos: 1/2; Zekarya: 8/3;

* ÖZEL Allah'ları

Tekvin: 24/12, 46/2; Çıkış: 3/15,18, 5/1, 9/1, 32/27; Levililer: 18/2; Tes-
 niye: 1/10, 4/7, 6/4,16; Hakimler: 2/12; I.Kırallar: 8/15; II.Kırallar: 5/15; He-
 zekiyel: 9/3;

* Diğer milletleri onlara ESİR, KUL, EZİLECEK ve kafası demir çubuk-
 larla KIRILCAK Çıkış: 23/23; Tesniye: 71,2;

* Rab Allah'ları ile pazarlık edebiliyor Tekvin: 28/20,21;

* Yahudiler için CENK eden Tesniye: 3/22; Yeşu: 23/3; Nehemya: 4/20;

* Yahudiler için YEL estiren Yeremya: 51/1;

* Yahudiler için diğer milletlere HASTALIK veren

* Yahudiler için diğer milletlere AFAT veren Hezekiyel: 38/3;

* Yalnız Yahudi'den PEYGAMBER çıkaran Hezekiyel: 3/6;

* Yahudilere çeşitli SONSUZ imtiyazlar Tekvin: 12/2, 13/15; İşıya:
 60/12,16, 61/6;

* Saf altınla tartılan kavim. Yeremya'nın Mersiyeleri: 4/2;

B) Tehditler, tahkirler:

* Serseri Tesniye: 28/25

* Gürültücü kavim Hezekiyel: 5/7

* Zorba kavim Hezekiyel: 12/19

* Fesat kavim Hezekiyel: 9/9

- * Dönek Yeremya: 3/6
- * Zina etmiş Yeremya: 3/8; Hezekiyel: 43/7
- * Boş kağıdı verilmiş Yeremya: 3/8
- * Fahişe Hezekiyel: 16/20
- * Çul kuşanmalı Hezekiyel: 4/18
- * Kötü kazançlı Yeremya: 6/13
- * Peygamberleri hilebaz Yeremya: 6/13
- * Gazap edilen bir milleti kendisinden atma ve bırakma Yeremya: 7/29;

Yeremya'nın mersiyeleri: 5/22

- * Küçük Yeremya: 10/8
- * Hain Hezekiyel: 20/27
- * Küfürbaz Hezekiyel: 20/27
- * Peygamberleri viranelerdeki tilki gibi Hezekiyel: 13/4
- * (Gümüş) para için FALCILIK eden Peygamberler Mika: 3/11
- * (Alçak) Nahum: 1/14
- * SOYGUNCU Habakkuk: 2/8
- * Utanmaz millet Tsefanya: 2/1

C) KUDÜS (YERUŞALİM İÇİN): ADI, PİS, GADDAR ŞEHİR.

Tsefanya: 3/1

2. Madde özeti: Özel Rab Allah'ın kavmi, Sion'da oturan, işi de yalnız kendi kavmini kollamak, diğer insanları yok etmek. Zaman zaman kendi kavminin rezillik ve ahlaksızlığına dayanamayıp onları her türlü sıfatla aşağılamak ve bela vermek.

3} RAB Allah'ın evi (Beyt-el), Beytullah

* SİON'DA, YERUŞALİM'DE

İşaya: 24/23; Yoel: 3/18; Zekarya: 8/3

* SÜLEYMAN'IN MABEDİNDE

I. Kırallar: 8/13;

* Daha çok

Hakimler: 20/18; I.Kırallar: 13/1; Ezra: 6/1; I.Samuel: 3/15; II.Tarihler:

6/1;

* Rüya gören, konuşan, gürleşen Yahudi peygamberleri ordan bir taş alıp diker, üzerine yağ döker (MESİH) orayı Beyt-el: Allah evi sayar. Yani yüzlerce Allah evi var. Tekvin: 35/15; Tekvin: 28/18,22

3. Madde özeti: Allah'ın evi (Beyt-el, Beytullah) Sion'da, Yeruslaim'de

(Kudüs'de) oturur. Süleyman'ın madebinde de oturur. Ama bazı ses ve görüntü iddiası ile kendini peygamber eden Sami ırkı peygamberlerinin olayın olduğu yerden bir taş alıp dikmesi ve üzerine yağ dökerek (Mesh) yaptığı her yer (Beyt-el), bundan yüzlerce Allah evi var.

4} Peygamberlik ve peygamberler:

A) Genel: Rüya görenler göklerdeki hayali rüyetler, gökten korkunç seslenişler, boynuzdan seslenişler gibi yalnız KENDİLERİNE ait ve yalnız KENDİLERİNİN doğruladığı şeyler.

Tekvin: 46/2, 15/1,41/1; Tesniye: 5/22; Çıkış: 19/16; I.Samuel: 3/15; İşaya: 1/1; Falcılık ve bilhassa rüya tabirleriyle peygamber olanların çokluğu olan Sami ırkı. Öyle ki aynı anda birçok peygamber de olabiliyor. Ve birbirleriyle çekişebiliyorlar. Daniel: 8/3, 7/11, 4/31; I.Sammuel: 7/10; Hezekiel: 1/1, 1/15; Her devirde birçok peygamber bolluğu. Aklına esen ben peygamberim diyor. II. Samuel: 7/2, IKırallar: 1/22, 11/29, 13/1; İşaya: 6/1; Yeremya: 26/20; I.Tarihler: 25/1;

B) Nuh: Nuh'un meşhur hayali gemisi. İçi mevcut yaratık çiftleriyle dolu ve nedense batmıyor. Bu zirvaya insanlık inanıyor. Nuh'un oğlu, Yafet'in oğlu MECÜC. İslam'daki MECÜC'ün aslı zirvası. Tekvin: 6/15, 10/1; I.Tarihler: 1/5

C) Lut: Kızlarından çocuk doğurtması. Ahlak nerede? Tekvin: 19/30

D) Abram (İbrahim): Özel Rab Allah'ımı rüyada görüp konuşması. Tekvin: 15/1

* İbrahim'in zürriyetinin hayali kutsallığı ve İsrail arazisinin vaad edilişi. Tekvin: 13/15

* İbrahim'in (canından korkarak) ve kendi ve karısının rızası ile iki defa (Firavun ve Abimelek)e karısını veriş ve karşılığını alışı. Tekvin: 12/10, 20/1,2

* Oğlu İsmail ve Hacer'i çöle göndermesi, kendisinin peygamberler Babası olmaya liyakatsızlığının ibret verici ve üzüntülü tablosu. Tekvin: 21/14

E) İbrahim'in oğlu İshak'm da babası gibi canından korkarak ve isteyerek karısını krala sunuşu. Tekvin: 26/6

Bu da mı peygamberlik ahlakı?

F) Yakup (İsrail):

- * Yakup ile MELEK tabiri ilk defa söylenmekte. Tekvin: 32/1
- * Gelini Tamara'yı kötü kadın sanıp yanına girişi. Birçok karısına rağmen şehvetine mağlup peygamber olur mu? Tekvin: 38/13
- * Oniki oğlu yani oniki Yahudi sıptı, insanlığa gelecekte dahi bela. Yuhanna'ya göre $12 \times 1200 = 144.000$ kişi Yahudi kurtulacak ahlaksızca iddiası. Yehova şahitler pislği de burdan galat.
- Diğer insanlar Allah'ın yarattıkları değil mi? Tekvin: 49/1...
- * Ana karnında kutsaldım saçma iddiası. İşaya: 49/1

G) Musa:

- * Mısır'lıları SOYUN diyen Musa. Bu mu insanlığa ışık tutacak Yahudilik kurucusu, İslam'a da sarkan peygamber. İbret değil mi? Çıkış: 3/22, 12/36
- * Kendini Allah, kardeşini peygamber yapar, Allah'ı dahi görmeden Allah'lık iddiası dürüstlük mü? Çıkış: 4/16, 7/1
- * Allah'ın ilk oğlu iddiasında (İsa'dan çok evvel). Çıkış: 4/22
- * Kendi kavmini birbirine öldürten GADDAR Musa. Çıkış: 32/27
- * İlk kırk günlük RİYAZAT mucidi. Çıkış: 34/28
- * Öleni yedi gün çadırda bırakıp kokuşturan Musa. Sayılar: 19/14
- * Aldığı şehirleri; yakan, yıkan, tüm insanları öldüren, köle eden, nefes alan kimseyi sağ bırakmayan, ÇAPUL eden GADDAR, insanlıktan yoksun, kendi kavmi dışında asla merhamet etmeyen, insan saymayan Yahudi anlayışını tabulaştıran Musa. Bu mu peygamber, nerde insanlık?
- Tesniye: 2/34,35, 3/6, 7/1, 20/10,11,16
- * İlk Su ile TAKTİS Musa'da Yahya'dan evvel. Sayılar: 27/14 Bir deli bir kuyuya bir taş atıyor. Kırk akıllı çıkaramıyor.

H) Davud ve Süleyman:

- * Detay Zebur'da
- * Peygamberlerini ÇOBAN, kavmini KOYUN yapan (İsa'dan çok evvel) Hezekiyel: 34/2,31; Yeremya: 23/1

J) Yeremiya:

- * İlk defa KADERCİLİK sunucu. Yeremya: 10/23
- * Ana karnında TAKTİS ve PEYGAMBERLİK iddiası zırvası. (İsa'da ve diğer peygamberlerde olduğu gibi.) Bütün büyük din peygamberleri de aynı saçma iddiada. Yeremya: 1/5
- * EV KUZUSU tabiri. (İsa'dan çok evvel) Yeremya: 11/19

4. Madde özeti:

Sami ırkının (İsrail: Yahudi) kökenleri tarih boyu ezilmiş, horlanmış, her türlü ahlaksızlığa bulaşmış, yaşamak için her hileye başvurmuş milleti azınlıkta oluşları (inanılmaz sayıda) sebebiyle, özel bir tarih ve edebiyat ve insan üstü güçte bir kurtarıcıyı "MESİH"i her devirde beklemiş. bu ihtiyaca karşı, her hayallenen ben peygamber (MESİH)im demiş. Yahudileri sapıklıkla suçlamış, bu yüzden felaketlere müstehaksınız demiş, sonra da üzülmeysin siz Rab Allah'ın kavminiz deyip onlara ümit vermişler. Yani ihtiyaçları bu hayal çokluğunu doğurmuş denebilir.

- a) Peygamberlerin babası Sami ırkı peygamberlerinin direği İbrahim; Peygamber'de asla olmaması gerekli karakterde. Bu da ibret verici.
- b) Yakub (İsrail'in oniki oğulları ile ezilmişliklerini, kendi kendilerini pof-poflamakla, üstünlük hayalleri ile süslemişler böylece kurtacı (Mesih) havası ile teselli bulmuşlar.
- c) Musa: Riyazatla vardığı bazı majik güçlükler. Kavmine SOYGUN (Hırsızlık), diğer milletleri yakıp, yıkip, kesip yok etmeyi emreden gaddar peygamber hüviyetinde. Ahlaki dikkate değer.

Kendisini "Allah'ın ilk OĞLU" diyen kişi.

Peygamberlik Yahudi'de SEÇİMLE. Çocukları seçip PEYGAMBER YETİŞTİRİYORLAR. Yani Allah'la ilgisi yok. Hala Uyanmayacak mıyız?

5) MESİH:

İlk defa Yakub'a MESİH verildi. (Yani yalnız İSA MESİH değil).

6) KIYAMET:

Dünyayı boşaltan Rab. İşaya: 24/1 Ezilen, yarılan, sarsılan dünya tabirleri sonradan dinlerin başına bela oldu. İşaya: 24/19

ZEBUR - İRDELEME (MEZRURLAR)

Davud'un ilahileri

Mezmurlar: Kitap I.

M.1/2) O adam ki zevki Rabbin şeriatindedir.

M.2/2) Hükümdarlar RABBE karşı ve MESİH'ine karşı.

Davud'un Rabbi, hükümdarlarla savaşıyor, zayıf görünümde ve MESİH=KURTARICI o devirde de var yani İSA'dan çok evvel "Mesih"ler var. Bütün Hristiyanlık mitolojisi böylece yıkılmakta ve Mesih de hükümdarlarla savaşta yani gücü şüpheli.

M.2/4,5) Rab onlarla eğlenecektir, hiddet ile..., gazabı ile.... sıkıntıya koyacak. Rableri, eğlenen, gazab eden, hiddetlenen yani zaaf dolu.

M.2/6) Kırılımı mukaddes dağım Sion üzerine koydum. Yahudi dağı (Sion) Siyonist kutsal.

M.2/7) Rab bana dedi: Sen benim oğlumsun. Yine Hristiyanlık için ibret ve hayret levhası. İsa'dan çok evvel de (oğul)luğa terfi etmiş. Ne hazin ibret.

M.2/8) Miras olarak sana milletleri, mülkün olarak yeryüzünün uçlarını da vereceğim.

Dehşet: Yahudi hedefinin korkunçluğu. Milletler ve dünya hakimiyetinin ilahi olarak kendilerine verildiği faşizm ve sapıklığı. Bu mu kutsallık? Uyanmayacak mıyız?

M.2/9) Onları (Milletleri) demir çomakla kıracaksın, parçalayacaksın. Dünya hâkimiyetini onlara vermek üzere RAB'ları milletleri (demir çomakla kırıp ve parçalayarak) Yahudi olmayana layık görülen vahşette ilahliliğin, insanlığın zerresi var mı? Yahudi RAB'inin caniyane hali açık değil mi? Bugünkü İsrail de aynı vahşeti yapmıyor mu?

M.2/12) Oğlu öpün ki..

Yani Davud Allah'ın oğlu. İsa boşuna uğraşmış. Yine Yahudiye iltimas.

M.3/7) Ya Rab, kalk, ey Allah'ım beni kurtar. Birkaç sayı evvel RAB'ları onlar için çalışıyordu. Nasıl oldu onları bıraktı. Hemen arkadan gelen çelişki hazin.

M.3/8) Rabbin bereketi Kavmin üzerine olsun. Rab'bin imtiyazlı KAVMI YAHUDİ. Yani RAB'ları aynı millettendir. Rab'ları özel.

M.5/2) Ey Kırılım ve Allah'ım. Kıralları=Allah teması.

M.5/7) Senin... Mukaddes mabedine.. Kudüs'deki mabet mukaddes ve RAB'ları binada oturmakta.

M.7/1) Ya Rab Allah'ım.. Rab Allah teması mühim. İncelemeğe değer.

M.7/11) Bir Allah ki, her gün gazap eder. Her gün gazap eden Allah sunusu, ilahi, akli, mantıki olur mu? Ne saçmalık.

M.8/1) Ya Rabbimiz YEHOVA. Yahudi Allah'ı YEHOVA olarak çıktı. Özel olduğu açık.

M.9/11) Sion'da oturan RAB'be Rableri Yahudi toprağı Sion'da oturmakta. Bizler kurtulduk sayılır.

M.9/20) Ya Rab onları korkut. Milletler bilsin ki, ancak insandırlar. Bütün Zebur'da (İnsan) kelimesi (HAKARET) anlamlı. Ne tecelli.

M.10/16) RAB daima ve ebediyen kırıldır. Kıralları=Rab. Böylece RAB kelimesinin manası açık. Anlayışları tamamen özel. Dinlere sızması da bu anlamlı, Yahudi karakterli olarak anlaşılırsa dinlere açıklık gelecektir.

M.13/1) DİKKAT: Ne vakte kadar, ya Rab? beni ebediyen mi unutacaksınız? Rableri ile içli dışlı, aynı kavimli, oğul olmak. Yukardaki beyanları tam ters, Rabları kendi şişirmelerine rağmen kendini (EBEDİYEN) unutmuş.

M.14/4) Kavmimi ekmek yer gibi yiyorlar. Rab'bin özel kavmi (Yahudi) saçmalığı devamı. Nedense Rableri kendilerine yardım etmiyor.

M.15/1) Ya Rab, çadırında kim konacak? Mukaddes dağında kim oturacak? Yahudi ülkesindeki özel çadırda oturan (RAB) teması.

M.17/13) Kalk ya Rab, önüne geç, onu yık. Canımı kılıcınla kötünden, elinle insanlardan,... azat et. Kendilerinden olan Rablerine kılıcı eline alıp, düşmanlarının helakını istemeleri. Rab'ları insan.

M.18/13) Rab göklerde gürledi... Gök gürültü olan Rab teması. Şimşekler göndermesi. İlkel dinlerde de bu inanışlar var. Nerde semavi din iddiası.

M.18/19) Rab... benden hoşlandı. İnsan gibi hoşlanan Rab.

M.18/31) Rab'den başka Allah kimdir? Rab-Allah ikiliğinden tekliğe.

M.18/42) Sokakların çamuru gibi attım. Yahudi olmayanlara "Sokakların çamuru" çamurluğu. Yahudi'nin tipik egosu.

M.18/43) Bilmediğim bir kavim bana KULLUK ediyor. Kendinin Rabliğini=Kırallığını=İlahlığını ilan. Diğer milletleri kul=köle görüşü.

M.18/46) Rab hay'dır. İslamik mitolojide de aynı ifade tipik kelime.

M.20/1) Yakub'un Allah'ının... Yakub=İsrail=Yahudi'nin, özel olan Allah'ı. Diğer milletlerin Allah'ının olması mümkün değil feci Egosu.

M.22/1) Allah'ım, Allah'ım, beni niçin bıraktın? DİKKAT: İsa'da ölmeden evvel aynı sözleri söyledi. Davud'dan öğrenmiş. Allah; kendi sözlerine göre Yahudi peygamberlerini bırakmış. Peşindekiler düşünsün.

M.22/23) ...bütün Yakub zürriyeti..

M.22/28) Kırallık Rabbindir.. Yahudi kırallarını RAB yapan devamlı slo-

gan.

M.27/4) ... Rabbin evinde oturacaktır. Rableri bir evde. Kabe misali. İnsan gibi.

M.34/1) Davud, Abimelek önünde kendisini deli gösterdi ve onun tarafından kovulup gitti. Hükümdar Abimelek'in önünden kendini RAB sayan Davud'un deli rolü ile kurtuluşu.

M.34/18) Rab yüreği kırık olanlara yakındır. bu ifade İncil ve Kuran'da da var. Yani gariblikle övünme.

M.39/5) Ve ömrüm senin indinde bir hiç gibidir. Gerçek en iyi halinde herkes ancak bir soluktur. (SELA)

M.39/6) Gerçek herkes bir gölge gibi yürür. Kuran'daki gibi ifadeler. Ömrün hiçliği, kısalığı, hayatın gölge sayılışı.

M.41/13) İsrail'in Allah'ı Rab... DİKKAT: Gayet net ve ibret verici ifade. Rableri Allah'ları ve yalnız Yahudiye mahsus. Her dinde aynı kopya etmiş. İnsanlığa hak tanımayan üzücü ifadeler.

M.44/4) Kralım sensin ey Allah. Şimdi de Allah=Kıral teması.

M.44/11) Bizi yenilecek koyun gibi ettin ve milletler arasında bizi dağıttın.

M.44/12) Kavmini değersiz satıyorsun ve onların pahası ile KAR etmiyorsun.

M.44/13) Bizi komşularımıza YÜZKARASI, çevremizde olanlara bir EĞLENCE ve GÜLÜNECEK bir şey ediyorsun. Ne oldu Yahudi'nin özel Rab Allah'ı "Yehova"sına. Bu ne ibrettir. Kendileri söyler kendileri ders almazlar.

M.47/2) Rab yücedir. KORKUNÇ'tur. KORKUNÇ Rab teması. İbret verici.

M.47/5) Allah "NİDA" ile Rab "BORU SESİ" ile yükseldi. Peygamberlerin Allah'ın "nidasına" seslenmesi, hitabı hikayesi. Rabbin BORU çaldığı garip değil mi? İncil vs.de bu Boru sesi ve seslenme tekrarlanır. Başka güzel ses mi kalmadı ki, Rab insanlara bu fena sesle (anlamsız, sözsüz) seslensin.

M.47/9) İbrahim'in Allah'ına kavim olmak için, Yine İbrahim perdede ve özel Allah'lı ve Yahudide kavmi imtiyazı. Tüm diğer dinlerde de var.

M.48/1) Rab büyüktür, ve Allah'ımızın şehrinde, Mukaddes dağında... kıralın şehri.. -Sion dağı- Yine aynı hikaye Kudüs. Sion Dağın, kıral sözleri ile Yahudi övünmesi.

M.49/12) Fakat itibarda olan insan daim değil; Helak olan hayvanlara benzer. Kuran'daki ifadelerle benzerlik.

M.50/2) Güzelliğin kemali olan Sion'dan. Allah parladı. Yine Yahudi Sion'u ve ordan Allah parlıtı övgü, egosu. Bilmem ne demeli.

M.50/7) Allah, senin Allah'ın benim. Yine özel Allah hikayesi.

M.51/1) Natan peygamber ona (Davud) geldiği zaman. DİKKAT: Bu ifade çok açık olarak Davud zamanında Natan'ın da peygamber olduğu. Yani aynı anda iki peygamber oluşu. Peygamberlik müessesesini açıklar.

M.51/18) Kereminle Sion'a iyilik et - Yerusolim'in surlarını yap. Allah'a SUR (KALE) yap diyor. Böylece Allah'ı da Yahudi için çalışmaya davet ediyor. Bu ifadeleri okuyup da uluhiyet iddiası ile tam ters hayret ve ibrete düşmemek mümkün değil.

M.55/17) Akşam, sabah ve öğleyin şekva edip inleyeyim. Namaza ilk işaretle.

M.56/12) Sana şükran kurbanları ödeyeceğim. Adak, kurban derdinin temelleri. Yani bu adetler Yahudilik'ten gelme.

M.59/7) Dudaklarında kılıçlar vardır. Yuhanna vahyindeki Allah görgüsündeki çatal dili kılıç hikayesini andırıyor.

M.59/8) Rab.. gülersin; Bütün milletlerle eğlenirsin. İnsanlara gülen, onlarla eğlenen RAB olur mu?

M.63/1) ...seher vakti seni ararım; Namaz vakitleri temeli.

M.66/3) Allah'a deyin: İşlerin ne korkunçtur! İşlerine gelmeyince Allah'larına KORKUNÇ damgasını vurmakta tereddüt etmeyen Yahudi peygamber. Ne dehşetli sahne.

M.66/15) Ergeçlerle sığırlar takdim edeyim. Kurban hikayesi ve Sığır (Öküz).

M.68/1) Allah kalksın, düşmanları dağılsın. Yahudi Allah'a emir veriyor. Kendi yapacağını ona havale ediyor.

M.68/4) Allah'a ...ismi YAH'dır. Yahudi'nin yeni Allah ismi YAH.

M.68/8) ...İsrail'in Allah'ının önünde Sina bile titredi. Yine İsrail'in Allah'ı ve gücü yalnız bir dağa yetiyor.

M.68/20) Rab Yehova.

M.68/26) İsrail pınarından..

M.68/35) Korkunçsun, ey Allah; Kavmine kuvvet ve kudret veren, İsrail'in Allah'ı O'dur. Yine çok kötü bir benzetme. Korkunç Allah. Allah İsrail kavminden ve yalnız onlara yardımla görevli. Ego'nun zirvesi. zirvası. İnsanlığı bu İsrail Allah'ına bile davet etmiyorlar.

M.69/6) Ey İsrail'in Allah'ı.

M.73/1) Gerçek Allah İsrail'e... Bir de GERÇEK Allah çıktı.

M.74/1) Ey Allah, niçin bizi EBEDİYYEN bıraktın? İsrail'in Allah'ı bu sefer çok kızıp onları EBEDİYYEN bırakmış.

M.74/9) Artık PEYGAMBER YOK. Davud'da kendini peygamber saymıyor. Ne çelişki.

M.74/22) Kalk, ey Allah, kendi davanı gör; Allah'a emir; ve kendi başının çaresine bak diye onu TERK ediş. Yani Allah var bir de Kavmi (başına dert) var. Bu mu hakikat?

M.76/2) (Allah) oturduğu yer de Sion'dadır. Yahudi İsrail'de der. Müslüman Mekke'de Beytullah'da.

M.76/6) Ey Yakub'un Allah'ı..

M.77/13) Allah gibi büyük İLAH KİMDİR? DİKKAT: İLAH var ayrıca Allah var. Allah büyük İlah. Kabe'deki 364 putun (İlahın) Ellah isimlisinin büyüklüğünün zihniyeti.

M.78/38) ...rahimdir... RAHİM sözü kökeni.

M.78/41) İsrail'in Kudüs'ünü incittiler. İsrail ve Kudüs üstünlüğü hikayeleri.

M.78/58) Yüksek yerler ile onu ÖFKELENDİRDİLER, ve OYMA PUTLARI ile onu KISKANDIRDILAR. Allah'ları ÖFKELENER ve KISKANAN. Böylece hakaret mi yoksa iltifat mı ediyorlar?

M.78/59) Allah işitti ve GAZAPLANDI, İsrail'den çok İKRAH etti. Gazaplanan ve İKRAH eden ALLAH. Hele şükür kendi Allah'ları da onlardan bıkmış.

M.78/68) Ancak Yahuda sıptını, Sevdiği Sion dağı seçti. Allah Yahudi'den ve Sion dağında oturur; mevzuu. Ne hazindir ki kendileri oniki (Sıpt) kabile. Kendi içlerinde de ayrılık var; biri üstün. Ne biçim insanlık anlayışı.

M.79/5) Ne vakte kadar ya Rab? Ebediyen Gazap edecek misin? Yahudi'ye ebedi GAZAP.

M.79/10) Niçin milletler desin: Nerede onların Allah'ı? Yine ÖZEL Allah.

M.81/1,2,3,4) Tefli, çenli, santurlu ayin.

M.81/9,10) Ve ecnebi (yabancı) bir ilaha tapmayacaksın... Senin Allah'ın, RAB, ben'im. İlahlara tapma, sana ait RAB'a tap. Bu da ilah olmuyor mu?

M.82/1) Allah'ın cemaatinde Allah durur. İlahlar arasında hükmeder. Yine Yahudi Allah'ın cemaati imtiyazı ve diğer ilahları kabul ve onlarla uğraşan tip. Hani ilah yok Allah vardı. Nerde tek Allah idesi.

M.82/6) Ben dedim: Siz ilahlarsınız, ve hepiniz yüce olanın oğullarısınız. İlahları kabul korkunç çelişkisi ve kendileri Allah'ın oğulları. Diğer insanlar ne?

M.83/3) Senin kavmin..

M.84/11) Çünkü, Rab Allah GÜNEŞTİR ve kalkandır.

M.85/5) Bize ebediyen mi ÖFKELENECEKSİN?

M.85/6) Bizi yine DİRİLTMEYECEK MİSİN? Allah'ları onlara çok kızmış.

M.86/1) Çünkü ben hakir ve fakirim. "El fakri" benzetmesi.

M.86/8) İlahlar arasında senin gibi yoktur, ya RAB. İlah, RAB eşitliği ve varlığını kabul. Bu mu semavi?

M.87/3) Ey Allah şehri. Kudüs Allah'ın şehri zırvası. Ne gurur.

M.89/3,4) Kulum Davud'a and ettim. Senin zürriyetini ebediyen durduracağım, ve tahtını bütün nesiller için kuracağım. Sözünde durmayan Allah'ları.

M.89/6) Zira asümanda RABBE muadil olan, Allah oğulları arasında RABBE benzeyen kimdir? Yahudiye hayali ebediyet, kırallık ve benzerlik imtiyazları.

M.89/13) Senin güçlü BAZUN var. Elin kuvvetlidir, sağ elin yüksektir. Allah'ın güçlü BAZU'su, kuvvetli ELİ var.

M.89/20) Kulum Davud'u buldum; Mukaddes yağım ile onu meshettim. İsa'dan evvel Davud Meshedilmiş. İsa'nın mesihliği yeni ve farklı değil. Oğulluğu gibi.

M.89/26) O beni çağıracak; Sensin Babam.

M.89/27) Ben de onu ilk oğlum, Dünya kırallarının en yükseği kılacağım.

M. 89/28) Onun için inayetimi ebediyen tutacağım;

M.89/29) Onun zürriyetini de ebedi... Yani İSA ilk oğul değil. Ve yine Yahudi egosu.

M.89/38) Fakat sen bıraktın ve kendinden attın. Kendi Mesihine gazap ettin. Yahudi'yi atışı, ve MESİH yeni değil.

M.89/52) Amin ve Amin (Aynı dualar her dinde) Çünkü SAMİ DİLİ.

M. 91/13) Aslan ve ENGEREK üzerinden basıp geçeceksin. İsa'nın "Ey ENGEREK'ler nesli" lafi kökeni.

M.93/1) Rab saltanat sürer; haşmet ile giyinmiş;

M.94/1) Ya Rab, ey ÖÇ'ler Allah'ı... Allah ve Rab birliği ve ÖÇ alan zalim Allah. Kuran'da da aynı ifadeler.

M.94/23) Allah'ımız rab onları KESİP atacaktır. Rab Allah ve Yahudi dışındakileri onlar adına KESME, Kendi dışındakileri insan saymama ve yok etme ezeli dileği.

M.95/6,7) Bizi yaratan Rabbin önünde diz çökelim; Çünkü O Allah'ımızdır.

ESAS TEMA.

Ve biz kendi otlağının kavmi ve elinin koyunlarıyız. İsa'daki Çoban-Koyun hikayesi temeli.

M.97/9) (Rab), bütün ilahların üstünde çok yükseksin. İlah varlığı kabulü zirvası.

M.98/6) Kırıl olan Rabbin... Rab=Kırıl.

M.99/7) Bulut direğinde... Musa mitolojisi tekrarı.

M.102/16) Çünkü RAB SİON'u bina etti. Rab Yahudi Sion'u yaptı zirvası. Duvarcı ustası teması başı.

M.105/11) Kanun olarak Yakub'a, Ebedi ahit olarak İsrail'e teyit etti. Allah yalnız İsrail'le (Yahudiyle) anlaşma imzalamış. saltanat, dünya kırallığı, milletleri köle, hatta ilahi hali onlara vermiş zirvası. Bu fikirdeki insan topluluğunun insanlığın başına bela olabileceği düşüncesi ürkütücü.

M.106/48) İsrail'in Allah'ı Rab. Hep aynı EGO.

M.108/11) Ey Allah, sen bizi kendinden atmadın mı? Allah yine zirvalarına dayanamamış, oğullarını atmış.

M.110/1) Rab Rabbime dedi. Birçok Rabler teması. Bunu anlayabilirsek, tek Allah'a inanmadıkları belirginleşir.

M.119/97) ŞERİATİNİ ne kadar severim! Yahudi ŞERİATI ki bütün dinlere girmiştir. İSA'da şeriatı değiştirmeyeceğine teminat veriyor.

M.119/113) İki yürekli adamlardan nefret eylerim. Bu Yahudi kimi sever, açıklayan olabilir mi? Herşeyleri nefret üzerine kurulmuş.

M.127/1) Eğer evi RAB yapmazsa. Süleyman (SALAMON) Mabedi ortaya çıktı.

M.133/2) Başın üzerindeki iyi yağ gibidir... Yağ ve Mesh hikayesi yalnız İsa'da değil. Sünnet gibi Yahudilik sembolü.

M.135/5) Ve Rabbimiz bütün ilahlardan üstündür. Yine varlığı kabul edilen İlah, Rab mukayesesi saçmalığı.

M.136/2) İlahlar Allah'ına şükredin. Yine İlahları kabul ve onların Allah'ı saçmalığı.

M.140/6) Rabbe dedim: Allah'ım sensin. Rabbin Allah'lığı.

M.140/10) Üzerlerine közler düşsün. Ataşe ve derin sulara atılınsınlar... Düşmana beddua. Cehennem teması.

M.145/1) Ey Allah'ım, ey kırıl...

M.146/10) Ey Sion SENİN Allah'ın devirden devire saltanat sürecidir. Sion (ist)in özel Allah'ı ve Sionist için sürekli.

M.149/6) Allah'ın tekbirleri ağızlarında, Ve iki ağızlı kılıç ellerinde. Tekbir ve Hz. Ali'ni iki ağızlı kılıcı.

M.150/1..) Ayınlarında "Boru, çenk, raks, saz, sesli ve yüksek sesli ziller".

İNCİL - İRDELEME ÖZETİ

(Matta, Markos, Luka, Yuhanna)

1- İSA'NIN HAYATI:

A- Babasız doğuşu:

Matta-B.1/23) (İşaya 7/4) İşaya çok evvel babasız doğacağını söylemiş. Tarihte babasız (Kutsal) çocuk hikayesi çok. Luka-B.7/28) Kadından değil, Allah'tan doğuş iddiası.

B- İsa'nın ilk öğretmenliği:

Luka-B.2/42-46) "Onüç yaşında" Yeruşalim'de.

C- İsa'nın Hadımlığı: (Anadan doğma)

Matta-B.19/12)

D- Bedenden yani İsmail'den değil, Ruhtan yani İshak'tan doğduğu:

Yuhanna-B.3/5

E- İsa'nın tüm hayat hikayesinin evvel gelen İsrail peygamberlerince belirtildiği mucizevi iddiası. Bakın kutsallığı doğramadan evvel belli idi teması: Tevrat ve Kuran'da ANA KURAL bu.

Matta-B.1/16... vs., Matta-B13/14; Markos-B.1/2; Luka-B3/4, Luka-B.1/31,32 ve B.24/27-44.

2- ANNESİ MERYEM'le olan ilişkisi:

Matta-B.12/46) İsa'nın annesini kutsal kabul etmeyişi. Halbuki Kuran'da kutsal der. Hem İsa'ya Allah derler hemde onun söylediğini esas almazlar bu ne çelişki.

3- İsa'nın kökeni ve hangi millete geldiği:

A- İsa'nın İsrail'e (Yahudi'ye) ve diyarına geldiği.
Matta-B.26 (Mika B.5/2)de de belirtiliyor deniyor. Matta-B.15/22

4- İsrail ırkının üstünlüğü:
Pavlus-Romalılara mektubu, B.2/28,29, B.3/1 Yuhanna'nın 1. Mektubu-B.3/2

5- İsrail'e niçin geldiği?
Yuhanna-B.4/22) İsrail'in (MESİH=KURTARICI) sı ve kralı ve kurtulacağı.

6- İsa'nın Rab Allah'larından (Baba)dan VAHYİ alışı:
a) Buluttan ses "Sevgili oğlum". Matta-B.17/5
b) Rab Allah'la konuşması: Markos-B. 14/34,35,36; Luka-B.9/30
c) Luka-B.3/22) Ruhulkudüs güvercin şeklinde İsa'nın üzerine otuz yaşında inerek. Kuşla gelen kutsallık (Kuş beyinli işi)

7- İsa'nın kutsal kimliği:
a) Rab Allah'ın oğulluğu. Allah'ın DÜNYAYI SEVİP oğlunu gönderişi (gaflet) Matta-B.17-5; Markos-B.1/1; Luka-B.3/22; Yuhanna-B.3/16
b) Allah'ın KUZULUĞU. Yuhanna-B.1/29
c) İsa'nın Rab'lığı: Matta-B.7/21, B.11/25; Luka-B.17/6; Markos-B.10/35; Yuhanna-B.1/38, B.14/20, B.20/16, B.20/28. vs. Pavlus-Galatya'lara Mektup-B.1/4
d) İsa'nın Rab Allah'lığı: Yuhanna-B.20/28;
e) İsrail'in kralı: Yuhanna-B.1/49; Luka-B.1/32

8- İsa'nın öğretisi özeti:
a) İsa'nın yenilik getirmedeği "Tevrat ŞERİATINI" değiştirmeyip, doğrulayacağı. Matta-B.5/17
b) İsa'nın SELAMET değil, KILIÇ getirdiği. Ve Tevrat'ta da belirtildiği gibi Adamın düşmanlarının kendi ev halkı olduğu. Matta-B.10/34-39; Luka-B.12/49
c) Dünya'yı terk (Tariki dünyalık) (B)deki doneler sunusu. Petrus-1.Mektup B.4/1
d) DİKKAT: Tek Allah değil, ilahları kabulü. Pavlus'un Korintoslulara 1.Mektubu-B.8/5,6

e) İsrail'in "Allah'ı Rab" yani Özel Allah fikri. Luka-B.1/68; Resullerin İşleri-B.13/16,17; Pavlus'un Romalılara Mek.-B.11/1 Tevrat ve Zebur'da yalnız bu ana fikir işlenmekte, İncil de kabul etmiş.

f) Hakikatın kitaplarda olmayışı: Yuhanna-B.5/39; Yandı kutsal denen bütün kitaplar.

g) Yeniden doğma.... Tasavvuf esası. Yuhanna-B.3/5,6,7

9- a) Peygamberliği BİTTİĞİ:
IUKA-b.16/16 (KURAN'DA DA MUHAMMED AYNI İDDİADA)
B) KUTSALLIĞIN İSRAİL'LİLERDEN ALINACAĞI. MATTA-b.22/43

10- İsa'nın İsrail'lilere (Yahudi'ye) hitabı:
Matta-B.12/34, B.17/17. Ey engerekler nesli, ey yılanlar nesli.

11- Havarilerin durumu (Resuller)
Hardal danesi kadar İsa'ya inanmayanlar (Böyleleri peygamber: Resul ha! Uyanmayacak mıyız?)
a) Luka-B.17/6
b) Matta-B.16/23 İsa Petrus'a "ŞEYTAN" diyor. Ve Markos-B.14/29 Petrus'un İsa'ya bağlılığı inkarı. Ne hazin tablo. Bu kişi daha sonra peygamberliğini ilan ediyor.

12- Beytullah - Beyt-el: Allah'ın evi teması:
Matta-B.12/3, B.21/12 (Allah'ın evine giren İsa).?
Pavlus-Timoteos M.-B.3/15 (Kiliseler Allah'ın kilisesi.)

13- Allah. (Bu da ayrı tema)
a) Yuhanna-B.1/1 Kelam Allah idi. (Kelamı insan söylemiyor mu? Yani yaratan insan. Bu ne biçim Allah fikri. İnsaf.)
b) Yuhanna-B.1/4,5 Allah NUR'DAN
C) Yuhanna-B.1/18 Allah'ı kimse görmemiştir iddiası. Yani bütün İsrail, İsa dahil. O halde hani İsa'nın Rab'lığı, Allah'lığı, konuşması. Ne çelişki.

14- İsa'nın ÖLÜMÜ:
A) Ölmeden evvel kendisinde doğan SIKINTI ve üzüntü. Yuhanna-B.12/27

B) Ölürken üç defa iki sefer tekrarladığı söz: Matta-B.27/46; Markos-B.15/34

Eli, eli, lama sabaktani
Allah'im, Allah'im beni niçin bıraktın.

Tevrat'ta, Zebur'da (Davud'da) çok sık söylenen adeta slogan söz. Demek: İsa, Allah değilmiş ki Allah'a çağırıyor. Ve Allah kendisini terk etmiş. İnsanlık İsa'nın hayali peşinde Allah'ı arıyor. İsa ile Allah'ın irtibatı yok ki insanlık (Hristiyanlık) Allah'ı bulsun.

C) Kuran'a göre ölmediği. (Ne hayal)

D) Öldükten sonraki çeşitli rivayetler:

1) Göğe çıktığı Pavlus'un Korintoslulara II.Mektubu-B.12/2-4 Resullerin işleri-B.13/37 Aynı hikaye Kuran'da da var.

2) Kıyamete yakın dünyayı düzeltmeğe geleceği. (Yuhanna VAHYİ)

E) İnsanlık adına kendini kurban ediş hikayesi: Pavlus-Romalılara Mektubu-B.5/8

Resullerin İşleri (Havariyunlar)

1- A) VAHİY ile peygamberlik iddiaları:

1) Petrus: Zorlu bir yel esiyormuş gibi ansızın gökten bir ses geldi. Ruh kudüs'le doldu. Resullerin İşleri-B.2/2,4 (Tevrat, Zebur'un bıkırtıcı mazzaları. Hey gök.)

2) Pavlus: Gökte nur ve konuşuyor. Tevrat hikayeleri benzeri.

Resullerin İşleri-B.26/13. Pavlus-Filippilere Mektubu-B.1/20; Pavlus'un Krintoslulara Mektubu-B.1/1; Ben "MESİH"im. (enelhak)lık.

3) a) Yuhanna Vahyi: Melek ile B.1/1

b) Kıyamet hikayesi belası B.1/3, B.20/4... Boru sesli, insana benzer, ateş alevli gözlü, ağızda iki ağızlı keskin kılıç, güneş yüzü. Üçüncü gökte taht üzerinde (Yeşim ve kırmızı) akik taşı ve bir sürü hikaye. B.5/6,7 Boynuz ve gözlü kuzu. B.7/4 Yüz kırk dört bin kişinin kıyamette kurtulacağı. (Yahova rezaleti) B.9/1... Cehennem en kötü tarifleri. (Kuran'a da yansımış.) B.11/19 Allah'ın evi (Gökte) neyse yerden kurtuldu.

B) İSA'nın Kimliği:

1) Yakub'un Mektubu-B.5/17 İlya (İsa) bizim gibi İHTİRASLARI olan

insan.

2) İsrail (Yahudi) üstünlüğü hikayesi (Tevrat, Zebur, Kuran gibi.)

a) İsa'dan İsrail krallığını iade isteği, kurtarıcı (Mesih) Resullerin İşleri-B.1/6, Resullerin İşleri-Pavlus-B.13/16,17.

b) Abraham'ın Allah'la AHTİ ve kutsallığı hikayesi. Resullerin İşleri-Pavlus-B. 7/2,8; Pavlus-Romalılara Mektubu-BB.4/13,16, B.11/1 Pavlus'un Korintoslulara II.Mektubu-B.11/22,23; Pavlus-Galatya Mektubu-B.3/6-8; Pavlus-İbranilere Mektup.-B.2/16

c) Musa hikayeleri (Tevrat gibi) Resullerin İşleri-Pavlus-B.7/30... Musa ve Ahit hikayeleri (Tevrat gibi) Pavlus-Korintoslulara I.Mektup-B.10/1-4.

d) Davud ve Süleyman hikayeleri (Tevrat, Zebur gibi) Resullerin İşleri-Pavlus-B.7/46,47

e) İsrail'in üstün kavim (Allah'ın kavmi) ego sloganı. Resullerin İşleri-Pavlus-B.10/28; Pavlus-Romalılara Mektup-B.11/1

f) Asıl İsrail'li ile Musevi arasındaki çekişmeler. Resullerin İşleri-Petrus-B.6/1

h) Sünnetli (İsrail:Yahudi) üstünlüğü belası. Resullerin İşleri-Pavlus-B.15/1

3- Aynı anda peygamberler (İsrail bolluğu. Resullerin İşleri-Petrus-B.11/27, B.13/1

4- İlahları kabul ve Rableri (çoğul) kabul. Nerde tek Tanrı. Pavlus-Korintoslulara Mekt.I.-B.8/5,6

5- Aynı anda mevcut Resullerin birbirini kötüler rekabeti. Nerde bunların Hristiyanlık dünyasına yansıyan kutsallığı. Pavlus-Timoteos Mekt.-B.1/4, Pavlus-Korin.II.Mekt.-B.11/22, B.12/1, B.12/7, B.12/13.

6- İlane toplama işi:

A) Pavlus-Korin.Mekt.I. B.16/1-4 haftanın birinci günü kârını İANE olarak Kudüs'e (İsrail'e) gönderme emri. Yaşadı İsrail'liler.

B) Başka kiliseleri SOYMA: Musa misilli. Pavlus-Korin.II.Mekt.-B.11/8

7- Evlenmemeye teşvik: Pavlus-Korintos.I.Mekt.-B.7/8,27,38

8- İsa'dan sonra Kutsallık için KURA çekilişi. Kura ile kutsallık ne çe-

lişki. Resullerin İşleri-B.1/26

9- KULLUK İPTİDAILİĞİNE DÜŞMEYİN. Pavlus-Galatya Mekt.-B.4/9.

10- Resullerin ŞEYTANA uymaya devamı. Pavlus-Selanik Mekt.-B.2/18; Pavlus-Korintos.II.Mekt.-B.12/7.

11) Meleklerin üstünlüğü. (Melek piyasada) Petrus II.Mekt.-B.2/11

KURAN KISA İRDELEME

(Ömer Rıza Doğrul Tercümesinden)

1) Müslümanlığın İBRAHİM'İN (ABRAHAM'IN) dini olduğu, kesin ifadelerle belirtiliyor. İbrahim'in, Allah tarafından seçilmiş, Allah'la AHİT (Andlaşma) yapmış, yüce kavim, "Yahudi" olduğu, kendi sülalesinin de Yahudi (KUTSAL) olduğu ve bu sülale ve kavme, dünya saltanatı (krallığı) ve kutsallık verildiği, Kuran'daki yüzlerce ayette, tekrarlanmaktadır. Bu ayetlerden bazıları aşağıdadır: Bakara: 27, 40, 47, 55, 60, 63, 65, 83, 122, 130, 131, 133, 135, Al-i İmran: 19, 33, 52, 186 Nisa: 53, 124. Maide: 13, 47, 73, 115. En'am: 84, 161. A'raf: 157. Hud: 73. Meryem: 88. Hacc: 78. Nur: 55. Furkan: 30. Zuhuf: 32.

2) Tevrat ve İncil'de de (Kitabı Mukaddes'te) belirtilen bütün sami ırkı (Yahudi ve Arap) peygamberlerinin ve kitaplarının (Tevrat, Zebur, İncil, Kuran'm) esas olduğu ve kabulünün şart olduğu, net belirtilmiştir. Yukarıdaki genel tarife uygun bazı ayetler şunlardır: Bakara: 4, 41, 67, 97, 102, 106, 132, 135, 251. Al-i İmran: 3, 42, 48. Nisa: 163, 170. Maide: 21, 47, 49, 72, 113, En'am: 90, 163. A'raf: 141, 144, 170. Tevbe: 112. Hud: 17. Nahl: 120. Meryem: 52, 58. Ta-Ha: 10, 41, 66, 80. Enbiya: 26. Şuara: Genelde. Neml: Genelde. Kasas: 49. Ankebut: 26. Sebe: 10, 18. Saffat: 102 Sad: 26, 30, 35. Mü'min: 53. Zuhuf: 63. Ahkaf: 12, 30. Zariyat: Genelde. Kamer: Genelde. Hadid: 26, 27. Saff: 6. Nuh: Genelde.

3) Kuran'm Arap kavmine geldiği gayet net belirtilmiştir. Bu ayetlerin bazıları şunlardır: Yusuf: 2. Ta-Ha: 113: En'an: 92. Kasas: 46. Secde: 3. Şuara: 7. Ya-Sin: 6. Zuhuf: 3. Ahkaf: 12. Furkan: 30. Fussilet: 3, 44. Şuara: 193-195. Meryem: 98.

4) Vahiy'in, kendi emriyle TELKİN, ilim, ilham, Öz Emirle Ruh (Kutsal

emir, Söz), Rehber Rabb, Ruhul Kudüs (Kutsal söz) olduğu, yani hayali ses olmadığı öğretmeninin (Rabbın) sözleri olduğu, açıkça belirtilmektedir. Buna dair ayetler ise: Yunus: 14. Nahl: 2. İsrâ: 85. Meryem: 16. Ta-Ha: 114. Şuara: 53, 195. Sad: 72. Mü'min: 15. Fetih: 27. Necm: 5, 6. Vakıa: 80. Şems: 8.

5) Her millete her devirde, hatta her kasabaya, peygamber (elçi), öğretici, yol gösterici gönderildiği belirtilmekte. Bu devirde de olabileceği anlaşılmakta. Buna dair bazı ayetler: Nahl: 36, 43. Sebe: 34. Fatır: 24.

6) Rab Allah terimi ve anlamı: Tevrat ve İncil'de, daha açık olarak kullanılan bu terimin, Kuran'da defalarca geçtiğini görürüz. Rabbin Allah'lığı anlamı, bazen açık, bazen rumuzlu belirtilmektedir. Bu Rab Allah'ın, bir insan gibi konuşan, kızan, hamd eden, gazap eden, öç alan, nisbet veren, lanet eden; beddua eden... gibi ifadeleri ilgi çekici.

Buna dair ayetler: Fatıha: 1. En'am: 45. A'raf: 53. Yunus: 3, 37. Furkan: 31. Casiye: 35. Muhammed: 7. Secde: 13. Hucurat: 16. Şuara: 51. Mücadile: 21, 22. Nebe: 37.

7) Allah-İlah varlığını (Tevrat ve İncil'deki gibi) kabul anlamlı ayetler, tek, yüce Tanrı anlayışına, aykırılık göstermekte. İlah=Mabud diye tercüme edilmiş. Buna dair ayetler: Yunus: 2, 30. Hud: 73. Ya-Sin: 75. Nas: 3.

8) Hz. Muhammed'in, tasavvufta da esas alınan Tanrı'lığını belirtir hususlar, nettir. Dikkate değer. Ayetlerden bazıları: Enfal: 17, 24. Fetih: 10.

9) Hz. Muhammed'in miracı: Çok söz edilen "Mir:Yüz" aç. Allah'ın yüzünü görüp konuşması işlevi, Tevrat ve İncil'de defalarca belirtildiği gibi, Sami peygamberlerince de belirtilmektedir. Yani yalnız Hz. Muhammed görüp konuşmamış; diğer peygamberler de, aynı işlevi yaptıkları iddiasındalar. Miraç'ın bu ayetlerle (hadis hariç), rüyada (rüyette) olduğu açık ve belirgin. Bu ayetler: İsrâ: 1, 60.

10) Evren (yer ve gök) tariflerinin, o günkü bilgiye göre olduğu; yani, yer düz ve bir yerde biter. Gök de yedi kat kubbe gibi. Hakikate tamamen aykırı bu tarifler, Kuran'da çok yer tutar. Direkler üzerinde gök (sekiz direk). Sekiz rakamı Kuran'da çok kullanılır. Ayetlerden bazıları şunlardır: Bakara: 22,

29. Rad: 2. Yusuf: 37. Kehf: 86, 91. Enbiya: 32. Şuara: 5. Ta-Ha: 4. Kaf: 6. Hadid: 21. Mülk: 3, 8. Hakka: 16. Nebe: 6, 7.

11) Kuran'da (Tevrat ve İncil'de -bilhassa Yuhanna vahyinde-) belirtilen kıyamet-cennet-cehennem temaları çok geniş; her ayette tekrarlanan bunlar, hemen hemen aynı şekilde yinelenir. Yer yer bunların "MİSAL" (Örnek) olduğu, yani hayal olduğu da belirtilir. Bazı ayetler şunlardır: Bakara: 25, 174. Al-i İmran: 133. Hicr: 45, 47, 48. kehf: 31. Meryem: 71, 87. Ta-Ha: 74, 105, 118. Enbiya: 104. Hacc: 19, 23. Furkan: 12, 16, 25. Secde: 13. Sebe: 33. Safat: 48, 49, Sad: 51. Zuhruf: 71, 73. Casiye: 26, 27. Muhammed: 15. tur: 20, 22, 24. Kamer: 7. Rahman: 48, 58, 70. El-Hakka: 32 (70 arşın zincir). Mülk: 8. Müdessir: 30 (Cehennem'de ondokuz bekle). Kıyamet: 1, 9. İnsan: 5, 14, 18, 19. Mürselat: 8, 9. Nebe: 33. Mutaffifin: 6, 26. İnşıkak: 3.

12) Melek, şeytan, cin, ruh varlığını Tevrat ve İncil gibi hatta aşırı olarak kabul ve defalarca, hemen hemen her ayette belirtmede, şeytan-cin eşitliği. Bazı ayetler şunlardır: Bakara: 14, 98, 169. Al-i İmran: 45. En'am: 100, 128. Fatır: 1. Saffat: 9. Zuhruf: 19. Ahkaf: 29. Rahman: 15. Kadir: 4. Ruh=Fecr: 27. Şems: 7.

13) Tevrat ve İncil'de de ve insanlık tarihinde irdelenen KADER konusu Kuran'da çok yer almıştır. Bazı ayetler şunlardır: Bakara: 142, 213. Nisa: 77, 78. En'am: 59. Tevbe: 52. Yunus: 100, 107. İsrâ: 84. Kehf: 29. Kasas: 82. Şuara: 30, 48. Hadid: 22. Tegabun: 11.

14) Hz. Muhammed'e Kuran'da hemen her ayette sert İHTAR'ların çokluğu görülmektedir. Bazı ayetler şunlardır: Bakara: 120, 147. Al-i İmran: 161. Nisa: 112. Maide: 51, 52. En'am: 14, 35, 106, 114, 116. Araf: 199, 204. Tevbe: 44. Yunus: 46, 94. Hud: 12, 17. Yusuf: 3. Ra'd: 39, 42. Hicr: 97, 99. İsrâ: 22, 74, 75, 79, 86. Kehf: 6, 28. Ta-Ha: 131. Furkan: 52. Kasas: 86, 87, 88. Ankebut: 8. Ahzap: 1, 40, 48. Şuara: 15. Zuhruf: 43, 61. Casiye: 17. Fetih: 2. Duha: 6, 7, 8.

15) Hz. Muhammad'e lütuflar: Bilhassa kadın hususunda ayrıcalık var. Öyle ki hangi kadını canı çekerse, onu boşatıp alabiliyor. Bu ayrıcalık yalnız onun gönlü hoş olsun sıkılmasın diye. Bazı ayetler şunlardır: Ahzap: 37, 50. Tahrim: 1, 2, 3, 4, 5. Ganimet için: Enfal: 1, 69. Haşr: 7.

16) Kuran'daki sert sözler: Tevrat ve İncil'deki gibi Kuran'da da bilhassa kendi kavmi dışına söyleyen Yüce Tanrı ile asla ilgisi olmayan, zaaf ifade eden ağır yemin, söz, lanet gibi ifadelerin anlamı manidardır. Bazı ayetler şunlardır: Bakara: 159. Al-i İmran: 119, 162. Maide: 2, 63, 98. Araf: 70, 94, 135, 165, 182. Hud: 30. Ta-Ha: 81. Hacc: 44. Zümer: 37. Zuhruf: 41. Münafikun: 4. Mülk: 18. Kalem: 13. Müdeddissir: 19, 20. Abese: 17. Fatiha: 1. Nahl: 75.

17) Beytullah - Beyt-el - Allah'ın evi.

Tevrat ve İncil'de geçer. Bazı ayetler şunlardır: Bakara: 125, 127, 158. Hacc: 26, 28, 33. Kureys: 3.

18) Kuran'ın kimin sözü olduğu. Buna ait iki ayet açıklık getirmekte. Nitekim Kuran'daki sert ifadeler de bunu öğretmekte, belirtmekte. Ayetler: El-Hakka: 40. Tekvir: 20.

19) Kuran'daki bazı ifadeler (Tevrat ve İncil'de) de mevcut.

a) Allah'ın ordusu: Bazı ayetler şunlardır: Enfal: 9. Tevbe: 27. Saffat: 173. Fetih: 4.

b) Rabbin dişi DEVESİ ve DAVAR,

Adem ve Havva yaradılışından sonra sekiz davar yaratılıyor. Bu ayetler şunlardır: Hud: 64. Hacc: 36. Furkan: 44. Zümer: 6. Şura: 11. Kamer: 27. Şems: 13.

20) Kuran'daki anlatımlar,

a) Meselle (misal) ile anlatılmaktadır. Bakara: 26.

b) İnsan oğlunun tek ümmet olup olmadığı: Bakara: 213. Şuara: 8.

c) İçki-Kumar, İyiliği-Kötülüğü: Bakara: 219. Maide: 94. Nahl: 67.

d) Mal, evlat ve iyi: Enfal: 28. Kehf: 47. Tegabun: 15.

e) Kıyamette hesap tutma; cehenneme atma: Kehf: 106. Meryem: 96. Casiye: 27.

f) İsrail peygamberlerinin üstünlüğü: Enbiya: 26, Ahzap: 40.

h) Kader: (Madde 13'de.)

i) Tevrat dışı: Neml: 39.

j) Musa-Rab Allah konuşması Tevrat'ta bildiriliyor: Kasas: 44.

k) Vahiyde Allah'la konuşma var. Halbuki Allah kimse ile yüz yüze konuşmaz ayeti de var. Şuara: 51.

- 1) Tek yüce Allah Yunus: 2, 30. Ya-Sin: 75. Nas: 3.
 m) Hakikate aykırı Yer (düz), Gök (yedi kubbe) anlayışı. (Madde 10'da)
 n) Cennet'teki hayal ağaç: Melun ağaç deniyor. İsrâ: 60.

ÇERKESLER VE DİN

Din, sosyal bir düzenin mitolojik adıdır. İzhahı insan aklı sınırlarının ötesindedir. Yaptırımı "KORKUYA,, dayalı bir yönetimdir. Egemen olduğunda dizginlenmesi asla mümkün değildir. Burada her birey bir kurtarıcı ve her birey kendisini tek yetkili görür ve hatta Tanrılaşabilir. Rüya gördüğünü, ilahi bazı duyular aldığını söyleyebilir. Bu megalomani tavrıyla kendisine inanan gruplar oluşturur. Giderek cemaatleşir. Güçlü olduğuna inandığı noktada kendisini ifşaya başlar. Yani "O,, artık bir liderdir. Emir verme ve hükmetme ve yönetme yetisi ve yetkisi vardır. Gerçek dünyayı muhayyel bir dünyaya devşirerek, insan yığınlarını Allah adına ölüme gönderebilir. "Ölümü,, Allah'a kavuşmak ve armağanı "CENNET,, olduğu söylemiyle kesintisiz bir çıkar süreci yaratabilir. Bu bağlamda İnsan ve Din ilişkisi insan tarihi ile yaşıttır. Bilinen insan tarihi yazılı ve söylenceler belge ve bilgiler bunu doğruluyor. "Tarih,, eşittir yazı. Tümcesi ile somutlaşan, söz konusu bilgiler iki şekilde yaşanmış ve yaşanıyor. Birincisi GÖRSEL, ikincisi ise GÖKSEL merkezlidir. Bu oluşumların "İNSAN AKLI,, ürünler olduğu tartışma götürmez bir gerçektir. Bu gezegende tüm tanım ve tanımlamaların mucidi İNSANDIR. Çünkü kendine özgü akıl taşıyan, tek canlı insandır. Üreten ve tüketen tahtaravallisinde bir aşağı bir yukarı zıplayan ve yaptığına şaşan, bu şaşkınlık içinde yaptığına tapanda insandır. Çünkü insan yani sen ve ben, benlik kavgamızda mağlup olmak istemiyoruz. "EGO,, denilen bu azgın ve yularsız atın bizi götürdüğü, yere ve yöne teslim olmaktayız. Bu anlamda Ego ile inanç (Din) ikilisinin sonu bilinemez girdabında kulaç atıp duruyoruz. Bu bağlamda Türkiye'de, Ürdün'de ve Suriye'de yaşayan Çerkesler buldukları bu ülkelerde kraldan kralcıdırlar. Sadakat yarışında birinci gelebilmek için yapmadıkları madrabazlık kalmıyor. Anladık iyi insanlarsınız. Anladık dürüstsünüz ve anladık namuslusunuz. Ama Çerkes olarak kalamadınız. Yok oldunuz. Şimdi sizler "ÇERKESLER,, olarak değil, kendisine sahip çıkamamış pısrık, ilkesiz ve örgütsüz "SİĞİNMACI,,lar olarak yaşayacaksınız. Arada "Çerkes olduğunuzu söyleme gafletinde bulunursanız alacağınız yanıt şudur; "Evet bir zamanlar Çerkesler

vardı. Artık yok,, İkinci yanıt "Çerkes olmak veya olmamak önemli değildir. Önemli olan "Müslümanlıktır,, Daha önce, Türklük, Araplık ve sadakatta birinci olan Çerkes, bu defa "Müslümanlıkta,, birincidir. Aydınlarımız da ekonomide, siyasette, felsefede ve iyi insan olma konularında da herkese ders vermede yarış halindedirler. Unutmayalım ne yaparsak yapalım. "Çerkesim,, dediğiniz gün ve anda ne müslümanlığımız, ne sadakatımız ve ne de insanlığımız önemli değildir. Bunun en sıcak ve en taze örneği 11 Şubat 2011 tarihli HABERTÜRK Gazetesi'nde Murat Bardakçı'nın yazısıdır. Çerkesleri "Çok iyi insanlar,, olarak tanımlayanlar, Çerkesi farklı kılan değerlerin korunmasında, neden suskunlar. Ve de Çerkes olarak kalabilmemiz için kültürel değerlerimizin yasal garantisini istediğimiz zaman neden "İhanet, nankör ve iyilik bilmez,, olarak suçlanıyoruz ve Murat Bardakçı'nın açıkça yazdığı gibi "YA SEV. YA TERKET,, derler? Acaba bu kimseler "İyi insandan,, hoşlanmıyorlar mı? İstedikleri eylem ve söylemlerimizde şiddete baş vurmamız mıdır? Çerkeslerin 1864 yıllarında Türkiye'ye değil Osmanlı topraklarına sürgün edildiklerini bilmiyorlar mı? Çerkeslerin Çarlara karşı savaşan Osmanlı'nın savaş müttefiki olduğunu, birlikte yenildiğimizi bilmiyorlar mı? Onlarca yıl Osmanlı'nın Çarlara karşı yürüttüğü bitmez tükenmez savaşlarda Çarların güneye inme yani Akdeniz'e inme planlarını engelleyen tek gücün Çerkesler olduğunu bilmiyorlar mı? Tarihin kaydettiği en kanlı, en acımasız Çarlık-Çerkes savaşlarında, Osmanlı'nın ileri karakol görevlerini deruhte eden Çerkesleri, sığınmacı, göçebe ve geçici bir insan yığını olarak gören zihniyeti, taşıyanlar kimlerdir? Anadolu kurtuluş savaşında verdiğimiz canların armağanı hâin ve nankörlükle suçlanmak mıdır? Ethem adlı bir hainimizin adının başına bir ulusu, bir halkı ifade eden "ÇERKES,, sıfatını koyup, sonra onaltı Çerkes köyünü sürgün etmenin! Çarların kılıcından farkı nedir? Hiç değilse Çarların rengi, yani düşman olduğu biliniyordu. Ya kardeş, yoldaş ve dindaş bildiğimiz o malum zihniyet! Murat Bardakçı, bunları bilmez mi? Elbetteki bilir. Ama Çerkeslerin dostlukları kadar düşmanlıklarının da ne kerte çetin olduğunu da bilir. Onun içindir isyanı... Güya ailesinde, daha doğrusu kanında kafkasyalılık tarafı ağır basarmış. Buna rağmen Çerkeslerin ki o da kendiliklerinden toplanıp "Çerkes inisiyatif,, adı altında bir toplantı veya miting yapacaklarmış. Henüz hayata bile geçmemiş bu kadar cılız isteklere tahammül edemeyen bu insanların taşıdığı vahşi arzuları tahmin edebiliyor musunuz? Murat Bardakçı, acaba soyadı kanunu çıkmadan önce hangi soyadla anılıyordu. "O zamanda bize Bardak veya Bardakçılar diyorlardı,, demesin sakın. Çünkü "BARDAK,, Rusça bir sözcüktür. Tıpkı

“DURAK,, gibi...

Kanunla soyadı almış ve soyu, onunla sınırlı bazı insanların, Çerkesler’i; “NANKÖR, HAİN ve KADİR KIYMET BİLMEZ,, tanımlaması yapıyor. “Merdi Kıpti Şecaat arzederken aslımı söyler!,, deyimine cukka oturuyor. Ne yapalım, bir musevi ata sözü vardır; “Fazla tevazu gösterme, gerçek sınırlar,, diye. Çerkes insanın alçak gönüllülüğünün armağanı olsa gerek, nankörlük ve ihanet söylemleri.

Bizim Murat Bardakçı gibilerine bir hatırlatmamız olacak “Dostunu düşman edinirsen, düşmanınla dost olur.” “Havlamasını bilmeyen köpek sürüye kurt getirir.”

Konumuzla hiç ilgisi olmadığı kanaati uyandıracak bu söylemlerimizin farkında ve bilincindeyiz. O halde neden böylesi sözlere yer veriyoruz. Şu nedenlerden dolayı veriyoruz; Biz Çerkesler, bize özgü ve sadece bizden olanların anladığı ve kendi aramızda uygulanan Habzenin bizden olmayanlara yani HABZE sisteminden ve öğretisinden geçmeyenlere sunuyor olmamız doğru bir davranış değildir. Zira bu özgün sistemimizi bilmeyenler sunumlarımızı yanlış anlıyorlar. Ve anladılar. Kadın ve kızlarımızın insani hizmet ve insani yaklaşımları muhatapları yabancılar tarafından kendi değerleri çerçevesinde algıladılar ve algılıyorlar. Kadını insan değil, cinsel bir obje veya üretim aracı olarak gören ve öyle yaşayan insan veya insan toplumlarına, sunumlar o toplumlara özgü kültürel, dinsel ve cinsel anlayışlarına uygun olmalıdır. Aksi taktirde sunumlarımız “O kişi veya toplumlar,, kendi üstünlüğü, seçkinliği ve beğenilmişliğine yorar. Sadece kadın ve kızlarımızın değil, herbirimizin aynı doğrultuda yaptığı sunumlar, acimize korkaklığımıza ve böyle davranmak zorunluluğu içinde olduğumuza yorumlanmaktadır. Bir toplantı veya birebir ilişkilerimizde aranızda veya yanınızda bulunan yabancıya, HABZE’yi uyguladığımızda birşey görürsünüz. O kimse hiç oturmaması gereken yere oturur. Konuşmaması gerekenleri konuşur ve hatta emretmeye başlar. Orada bulunan Çerkes insanı bu duruma “Yetiştığı öğretinin kuralları,, gereği ses çıkartmaz. O sustukça yabancı azgınlaşır ve hükmetmeye başlar. Sonunda bu ilişkiler doğal hale gelir. Sıra dinsel inanç ortak paydasında düğümlenir. Giderek dinsel kurallar egemen olur. Böylece yerel öğeler, baskın hale gelerek, bizim olan ve bizi biz yapan değerler “YOK,, olur gider.

Sevgili okuyucular, biliyorum ve görüyorum. Benim için söyleyeceklerinizi ve tavrınızı. En başta peşinen söyleyeyimki, yanlış bir yerden başlamayınız. Ben herhangi bir dini inancı ve o dinin kurallarını anlatmıyorum ve anlatmayacağım. Böylesine bir amacım ve iddiam yok. Koca koca ilahiyatçı profesörlerinin üzerinde anlaşılmadığı dini kuralları anlatmak gibi bir çılınlığa girecek kadar aklımı yitirmedim. Yaptığım araştırmalarda Türkiye’de mevcut ilahiyatçılar içinde, bir tek Etimolog din bilgini bulamadım. Elezher’den mezun olmuş Arapça’yı bildiğini sanan bu insanların bildikleri dilde ve inandıkları dinde anlaşılmayanlara ne söyleyebilirimki. Sadece onların bu bağuşma ve boğazlaşmalarını içim acıyarak izliyorum.

Bir başka mesele de, benim çalışmalarımın “Bilimsel yöntemlere,, uymadığı elıştırısidir. Doğrudur! Çünkü ben bilim insanı değilim. Ama onların anlamadığı bir başka doğru daha mevcut: Bilim adamları, çalışmalarını kim için yapıyor. Şayet halk içinse, halkın bu çalışmalardan ne anladığına bakılmaz mı? Şayet birbirleri için yani kendilerine göre seçkinler içinse neden aralarında anlaşmazlar? Pozitif bilimde laboratuvar sonuçlarını tartışamazsınız. Suyun normal şartlarda kaynama derecesinin neyini tartışacaksınız? Ama, “Yüce, ulu, benzersiz,, gibi sözcüklerle izaha çalışılan inanç kurallarının bilgi isteyen yanlarını tartışmayacak mıyız? “İNANCI,, değil “BİLGİYİ,, tartışacağız. İşte bu tartışma konusunda YÖNTEM, bilimde olduğu gibi değildir. Bizim iddiamız şudur; halkın dilinde ve yaşam pratiğinde koruduğu değerleri daha da değerli kılmak için onları değerli kılan algıları bir kıyaslama metodu içinde halka ait olanı halka tekrar sunmaktır. Binbeşyüz yıldır vaaz edilen islamiyet, ikibin yıldır, anlatılan isevilik üçbin beş yüz yıldır sunulan musevilik gibi göksel inançlarla bir o kadar zaman dilimi içinde varolan görsel inançlar var olmuşlarsa ve var olmaya devam ediyorlarsa ve bunların tümü insanlar içinse, bizim yani Çerkeslerin, bu tabloda yeri nedir sorusuna yanıt aramak niçin birilerini rahatsız eder? Anlatmakta zorlanıyorum. Şimdi şu üç kavram sözcüğü “YOK,, diyebilecek bir Çerkes insanı var mıdır?

THA (Тхбэ), THAMADE (Тхбэмагэ) ve HABZE (Хабзэ). Bu kavramların tarihsel serüveni ile etimolojik açılımı bilgisi içinde takibedilen yöntem elbetteki matematiksel değildir. Kural ve yöntemler doğa yasaları gibi değişmez şeylerde değildir. Konumuz olan “Çerkesler ve Din,, meselesinde materyalimiz olan bu üç kavram sözcüğü Çerkesce bilen insanların dı-

sında hiç birinin doğru teleffuz edemeyeceği bir gerçek değil midir? Yani kısaca bizim olanı, bize anlatmak demek, bildiğimiz konularda anlaşmak demektir. Ben “BİZİM,, olupta anlaşmakta zorlandığımız değerlerimizi, anlaşılır hale getirmeye çalışıyorum.

Çerkesçe’den başka dil bilmeyen bir insansınız öyle kabul edin. Size soruyorum; THA (Txbə) denildiğinde ne anlıyorsunuz? Okuması, yazması olmayan ve hatta yaşadığı yerden başka yer tanımayan bir Çerkes insanına sorunuz, THA (Txbə) ne demektir? diye. Alacağınız yanıt “THA (Txbə),,

THA (Txbə) dır,, olacaktır. Soruları uzattığımızda, “Bizi, ve dünyayı ve her şeyi yaratan,, dır yanıtını alırsınız.

Peki Göksel inançlarda “Bizi, dünyayı,, ve “Her şeyi yaratan,, olarak kabul edilen varlığın adı nedir? Bildiğiniz gibi her ulus halk veya kabile kendi dilinde bir sözcük kullanmaktadır. Türkler TANRI, Araplar ALLAH, Latinler God. Ve diğer yer yüzü insanları da kendi ana dillerinde anarlar. Çerkeslerde (ADİGE) THA (Txbə) der. Çerkesler bu kavram sözcüğü insan tarihinin hangi döneminde kullanmaya başlamıştır? Ve dahası bu kavram sözcüğün içeriği ve kaynağı ne idi? Bu sorulara somut yanıtlar bulmak mümkün değildir. Elimizde yazılı belge yok. Vakaa, olmuş olsa dahi sadece bir zaman dilimi için geçerlidir. Kısaca YAZI, sonrasında mı veya YAZI öncesinde mi kullanıldığı meçhul. O halde elimizde mevcut materyal olan THA (Txbə) sözcüğünün üzerinden bilinen yöntemle bir sonuca ulaşmaya çalışalım. Yani Etimolojik analizle. T-ha (Txbə): T-ı (Tbı), Adige dillerinin tümünde “BABA,, anlamında bir sözcüktür. (kb. diyalektinde DI)dir. Peki “T,, ideogramı veya sembolü nedir? Neyin ideogramı veya neyin sembolüdür? Sorularını kendimize soralım. Çerkes (Adige) dilinde bir insanın omurgasına Thı (Txbı) adı verilir. Txbı (Tbı-) Bu sembol kolları yana açık ayakta duran bir insanın ilkel resmidir veya ideogramı. İdeogram için “İNSAN,, diyoruz. Ama erkek mi, kadın mı? Sorusuda akla gelmez mi? Elbetteki gelir. Bizimde geliyor. Ancak ne çareki bunada somut bir yanıt veremiyoruz. Ne varki kendi tarzımızda yaptığımız etimolojik açılımla bu soruya yanıt olabileceğini kabul ettiğimiz bir sonuç getiriyoruz. O da şudur; “BABA,, denildiğinde günümüzde ne anlaşılmalıdır. Ve “BABA,,nın fonksiyonları nedir? Genel anlamda “BABA,, çekirdek, güç, koruyan, kollayan gibi kavramlar akla gelmektedir. Yani varlığımız ve oluşumuz için ana çekirdek (Tohum). Erkek

öncelikli varoluş inancı, mevcut göksel inançların tümünde ortak bir mittir. Şu halde bu inanç veya anlayışın insanlık tarihinde yeri hangi zaman dilimindedir. Bellidir ki buna da verilecek yanıt, “İnsanlık tarihi ile yaşıt,, olacaktır. O zaman hangi insan veya insan toplulukları “EN ESKİDİR?,, Burada da mevcut göksel inanç mitlerine uygun yanıt vermek zorundayız. Yani ilk insan! yani ADEM. Ancak Tevrat verilerine göre ADEM’den öncede “NEFİLİ (Nefilim),, adı verilen “DEV ADAMLAR,, vardı?! hükmü mevcuttur.

O halde göksel inanç mitlerinde çelişkiler diz boyu. Bir başka soruda ister ADEM ve isterse DEV ADAMLAR (NEFİLİM) neye inanırdı. İnanırlar mıydı. İnançlarının rütüelleri nasıldı. Ve dahası hangi dili konuşurlardı? Gibi birbirini doğuran yığınla yanıtız soru..! Görüleceği gibi tavuk-yumurta ilişkisi insanoğlu için de geçerlidir. “İnanmak,, yetiyorsa bunlara inanalım ve rahatlayalım. Ben şahsen rahatlayamadığım için durmadan bu konuları didikliyorum. Ve kendi ana dilimde “İnancı,, ifade eden mevcut sözcüklerin rehberliğinde tarihin karanlık koridorlarında dolaşıyorum. Neye yalan söyleyeyim kendimce doğru ve somut bilgi ve belgelere ulaşıyorum. zira Ana dilim, bir annenin evladına gösterdiği olaganüstü ilgiye eş bir sevgi selinde yüzmemi sağlıyor. Bu yüzmede kulaç atarken daha önce veya sonra sürüklenmiş moloz artıklarına çarpıyorum. Zaman zaman kollarım ve vücudumun yaralandığı oluyor.

Ama beyin denilen bilgisayarıma yüklü doğruların dürtüsü hırslımı kamçılıyor ve hatta zorluyor. Hele o inanılmaz bilgi yüklü tılsımlı sözcükler birer atom bombaları gibi içimde beynimde patladığında ben dağlara kaçarken halkımda Sodom ve Gomora’da yok oluyor.

Tekrar kendi konuma yani THA (Txbə)’ya dönüyorum. Tı (Tbı)nın ne olduğunu ana dilimizde ne anlama geldiğini kısaca anlattıktan sonra. Birleşik bir sözcük olan. T-ha ((T-Xbə) nın HA (Xbə)sının anlamına bir göz atalım. HA (Xbə)’nın Çerkes (ADİGE) dilinde köpek anlamında kullanıldığı hepimizce malüm. Şimdi soruyorum; Eğer HA (Xbə) köpek ise; HA DE (Xbəgə), Haşşeş - Xbəштəш - Xbəштə - HADRİXE - Xbəgpıxə) HALUĞ (Xbəлугъу) HADEUS (Xbəgəıyc) kavram sözcüklerini nasıl izah edeceğiz. HA (Xbə), İNSAN demektir. Ancak günümüzde Çerkes (Adige) dillerinde bunun yerine (Цıbıxy) sözcüğünü kullanıyoruz. Sözcüğün etimolojik açılımını yine kitapçıklarımımda kendi anlayış ve kendi özgün tarzımda

anlattığımdan yine kısa geçeceğim. Bu sözcük “BİLEN-BEYAZ,, veya “İSLAK-BEYAZ,, manalarına gelebildiği var sayılırsa, insan denilen canlının “BİLMESİ,, gereken bir varlık olduğu çıkmaz mı? Gerçekten de görevimizde “BİLMEK,, değilmidir? O halde neden köpek ile Ha (Xbə) yani insan adı olan Ha (Xbə) köpek adı oldu? İlginçtir. Yine Tevrat’ta Nuh’un üç oğlundan birinin adı Ham (XbəM) dır. Yani insan. Ne varki Ham (XbəM) babası Nuh’a tecavüz etti. (Tevrat verilerine göre) Bu olay Hatti-Hititler dönemiyle örtüşmektedir. Tamamen Çerkeslerin tarihi içindeki varlığının miladı olan bu kilometre taşı ise bize insan olan HAM’ın babasına ettiği kabul edilemez eylem sonrasında bu isim doğası gereği doğal eylemler içinde bulunan KÖPEĞE izafe edilmiştir. Bir deyim vardır, insani olmayan davranış içinde bulunanlara Çerkesler “Köpek soylu” anlamında kullandıkları bir tümce. XbəM - Къыльхуа, XbəM - Къыхэкӕ - diye.

Şimdi tekrar THA (Txbə) birleşik sözcüğüne dönelim. Birleşik olarak söyleyecek olursak; THA, İNSAN-BABA veya BABA-İNSAN anlamındadır. Peki bu anlamda olan SOMUT VARLIK baba, nasıl oldu da SOYUTA, yani GÖKSEL bir varlığa transfer oldu? Buna inandırıcı ve kabul edilebilir bir yanıt verebilmek zorun da ötesinde imkansız. Zira günümüzde varolan Göksel dinlere inanmış yığınları, değil buna inandırmak sözünü bile etmek cinayetle eş. O halde, zorumuz nedir? Zorumuz başta giriş ve gelişen yazılarımızda anlattık. Anlatmaya çalıştık. Şayet Çerkesler’de insanlık tarihinin içinden ve çeşitli evrelerden geçerek günümüze ulaşmışlarsa, onlarda insan topluluğu olarak yaşamışlarsa ve yaşıyorlarsa, mutlaka bir şeye inanmışlardır. İnanışları dillerinde mevcut ALLAH, anlamında kullanılan THA (Txbə) sözcüğünden anlıyoruz. O halde inanışlarının Göksel mi veya GÖRSEL mi olduğunda anlaşmak gerekmez mi? THA (Txbə) nin mitolojik bir varlığı ifade etmediği kesin. Çerkesçe Thawa MOR ZİWAFE-MIR ZİŞŞİLE (Txbəyə-мор-зууафə-мыр-зуицтыльə) Gökün ve yerin sahibi adına...) yemin edilir. Ve bu yemin şekli hâlen yaşıyor. Bildiği ve anladığı kendi dilindeki THA’yı bırakıp, bilmediği ve anlamadığı bir dilin THA’ya karşılık gelen “Tanrı,, veya “Allah,, kavram sözcüklerine ve onun vaaz ettiği kurallara ölümüne sarılması ve inanmasını anlamak mümkün değildir. Bu olsa olsa gizemli bir korkunun sonucudur. Tıpkı bu korkunun aynısı veya benzeri bir duygu içinde bulunan THA, yani “BABA-İNSAN,, kendisinden daha güçlü, koruyan, kollayan ve ebedi olan sonsuz bir güce transfer olurken, kendisi yani “Se-cə,, onun temsilcisi ve vaaz edeni olarak yerini aldı. Onu yü-

celtip, kutsallaştırıp ölümsüz ve ödünsüz “We-yə) yaparken (Göksel) ölüm korkusundan kurtulup, sonsuzlukta, sonsuz olmayı düşledi. Böylece Se-Cə-We-Yə veya Sere - Cəpə-were-yəpə, yani “BEN,, ve “THA,, inancı bir bakıma mutluluğun ve en azından umudun kaynağı oldu. Hangi umudun? Elbetteki “Ölümsüzlük umudunun,, Nasıl ki her şey insanın mutluluğu içinse, bunu sağlamakta birinin veya birilerinin işi ve görevi olmalıdır. Kimdir bunu sağlayacak olan güç? Sorusuna yanıt “BEN,, diyemediği için yine, bilinmeyen ve hiç bir zamanda bilemeyeceği esrarengiz bir güce havale ederek yenemediği “ÖLÜM,, korkusuna teslim oldu.

THA’ya teslim olup “ÖLÜM KORKUSUNU,, yendiğini sanan insan, daha emin olabileceği ve taşıdığı insan aklı sınırları içinde izahı daha makul gerekçeli bir çıkış yolu aradı. Sonsuza transfer ettiği sonsuz güç THA, onun yani “Se-cə” nin yaşam serüveninde karşılaştığı zorlukları aşmaya çalışırken veya aştığında aradığı yardımı ve kolaylığı teslim olduğu “BABA İNSAN,,dan yani THA’dan bulamıyordu. Güveni sarsılıyor ve umudu kırılıyordu. Yine hastalanıyor ve yine ölüyordu. Sığındığı, sevdiği ve yokluğuna dayanamayacağını sandığı eşi, yakını ve çocukları ölüyordu. Ve onlarla birdaha birlikte olamıyordu. Bu acılı günlerinde yine THA yanında görünmüyor ve ona yardım etmiyordu. İşte bunu gören ve anlayan ölümün önlenemez bir sonuç olduğuna inanan birileri insana özgü insan aklına sığındı. Ve çaresiz acılara katlanmanın insan aklı ile mümkün olamadığını gördü. Tıpkı bilim insanlarının hastalıklara çare araması gibi ölüm korkusuna çareler aradı. Nelere başvurulmadı.

Doğada denenmedik ot, içilmedik su kalmadı. Telkinler, cadılar, cinler ve daha nice akla gelmedik objeler hiçbir fayda vermedi. Ama insanoğlu yine vazgeçmedi. Arayışa devam etti. Ve sonunda buldu. Yani başlangıçta Göke, yani sonsuzluğa transfer ettiği BABA İNSAN (THA) ile irtibat sağlandı. Yaradılışa neden olan THA yani başlangıcı koyan “O,, sonucuda tayin edebildi. Doğan insanın nasıl doğduğunu bilmemesi gibi, nasıl öldüğünü de bilmemeliydi. Bunu kim sağlıyordu, elbetteki THA (BABA İNSAN). Şimdi THA (BABA İNSAN) ile irtibatlı olabilecek ve hatta “O,,nunla bütünleşebilmesini sağlayacak “BİR GÜÇ,, gerekiyordu. Çünkü yer yüzünde normal yaşamda, insanlar kendi aralarında “ARACISIZ,, görüşemiyorlardı. Nerede kaldı, THA ile aracısız görüşebilmek? Şimdi bir soru daha soralım Çerkes insanına; THAMADE (Txbəmagə) kimdir. Görevi nedir?

Tekrar kendi tarzımızda sorular soralım: Kime? Elbetteki Çerkesçe bilen sıradan Çerkes insan veya insanlarına:

- THAMADE (Тхбѣмагэ) sözünü duydunuz mu? Ve manasını biliyor musunuz? Alacağınız yanıtlar hemen hemen aynıdır. Ancak biraz okumuşlar ve kültürümüzle ilgilenmiş olanlar, daha süslü ve daha abartılı ve hatta birazda politik yanıt vereceklerdir. Ama sade yurttaşın yanıtı şu olacaktır:

- Evet duydum ve biliyorum. THAMADE (Тхбѣмагэ) yaşlı ve güngörmüş insandır. Toplumda nasıl davranılacağını bilen çoğu anlaşmazlıkların çözülmesini sağlayan kişidir. Burada tahsil önemli değildir. Tekrar soralım:

- Yani her yaşlı insan THAMADE (Тхбѣмагэ) olabilir mi? Genel olarak bu sorunda yanıtı "EVET,, olacaktır. Peki bu yanıtlar doğru mu? Maalesef ekşiği ile doğru. Çünkü anavatan Kafkasya'da ve gerek gurbetteki Kafkasya'da uzun yıllar süren eşitsiz güç savaşlarında ve sürgün sonrası oluşan yaşam tarzı doğru olanı değil, zorunlu olanı pratize etmiştir. Dolayısıyla kocamışlar akıllı önderliği yapmak zorunda kalmışlardır. Dahası yabancı topraklarda içinde yaşamak zorunda oldukları pek çok farklı dil ve kültürün etkisi ile de erozyona uğramıştır. Özellikle dini inanç çok etkili olmuştur. Zira henüz tam olarak kavrayamadıkları islam dini ve kuralları vaaz eden cahil, yarı cahil ve okuması, yazması olmayan din bezirganlarının eylem ve söylemleriyle otantik Çerkes kültürü değerleri tuz-buz edilmiştir. Bu karmaşa içinde, zaten dilini bilmediği toplumlarla birlikte yaşama mecburiyeti, bir tarafa yine henüz ne olup ne olmadığı meçhul "YENİ DİN,, ve onun bilinmeyen dili de Çerkes varlığına tüy dikmiştir. Böylesine bulanık bir zaman dilimi elbetteki Kafkas orjinli değerlerinde üstü sislerle örtülmüştür. Can pazarında İNSAN sadece hayatını idame ettirmekten öte ne düşünebildirdiği? Din, dil ve kültür her biri o anlar için süslü birer sözcüktür. Olağanüstü durumlarda, örneğin: depremde, yangında ve sel felaketinde bir insanın normal davranışları olabilir mi? Hele bu durum savaşlar söz konusu olduğunda hangi insani değer öne çıkabilir? Biz konumuza dönelim. Neydi konumuz? THAMADE (Тхбѣмагэ) kavram sözcüğüne. Bu kavram sözcük, sizlere THA (Тхбѣ) kavram sözcüğünü tekrar çağrıştırmıyor mu? Dikkat ederseniz her iki sözcükte THA (Тхбѣ) ortak ses. Ve anlamı da aynı. Peki fark nedir? Fark şudur:

THAMADE (Тхбѣмагэ) kavram sözcüğündeki "THA-(M)YE-DE,, ekidir. Bu eki anlayabilmemiz için birkaç örnek vermek istiyorum. Çerkesçe "Kabul etmek,, eylem sözcüğünü hatırlayınız. Ne idi o? "DEN,,dir. Tümce içinde "Beni kabul edermisin?,, diyelim. SE SIBDEN? (СѢ СЫБГЭН) daha kısa olarak

SIBDEN (СЫБГЭН) dır. İşte THAMADE (Тхбѣмагэ) kavram sözcüğünün yalın ve çıplak anlamı. "TANRININ HUZURA KABUL ETTİĞİ İNSAN,, anlamındadır.

Kabul görmüş mevcut Göksel (Semaî) dinlerin ortak paydası peygamberlik makamıdır. Peygamberler, Allah'la direkt görüşebildikleri gibi, rüya halinde veya melekler vasıtası ile de görüşebiliyorlardı. Yani Tanrı'nın huzuruna kabul ettiği insanlar veya varlıklar. Bir bakıma THAMADE (Тхбѣмагэ) dırlar. Ancak her kavim bu insanlara kendi anadilinde ad koyardı. Çerkes dilinde ise bunun adı THAMADE (Тхбѣмагэ) idi. Şimdi her Çerkes şu anda mensup olduğu dini emir ve kurallarını kabul ettiği için izahına çalıştığımız ve kendisinin de bildiği THA (Тхбѣ) ve THAMADE (Тхбѣмагэ) ilişkisini bizim anlatmak istediğimiz anlamda kabul etmeyecektir. Bu da doğaldır. Doğal olmayan taraf şudur: Mensup olduğu dinin öğreti dilini bilmediği halde ona inanıyor olmasıdır. Evet "İNANÇ,, gerçekten tartışılmaz. Ancak önceki satırlarda kısmen değindiğim gibi "BİLGİ,, tartışılabilir. Örneğin Ritüellerin icrası için "BİLGİ,, gerekmez mi? Tanrıya dua ederken veya Tanrı'dan dileklerde bulunurken anlamadığın ve telaffuzunu bile beceremediğin bir dille nasıl dua edecek ve nasıl istekte bulunacaksın? Tanrı, "Okumanıza ve bilmenize gerek yok. Ben sizin isteklerinizi ve niyetlerinizi biliyorum,, gibisinden bir emir mi verdi? O zaman koskoca öğreti kitaplarını boşa mı gönderdi? Böyle bir mantık olabilir mi? İnsan akli taşıyan ve ben "İNSANIM,, diyen hangi varlık böylesi bir inanç anlayışına "EVET,, diyebilir? Ama gelin görünki günümüz islam dünyası mensupları çoğunluk itibarıyla bu kategoriye giriyor. Ve "EVET,, anlamadan "OLUR,, diyebiliyor. Ve öğretti kitaplarını en mutena yerlerde saklıyor ve koruyor. Oysa kutsal olan yazıların içindeki bilgidir. diyelimki, üstünde yazacak kağıtları veya levha yok. Tutki öğretti yazıları düzgün olan sabit ve yerli bir kayanın üzerine yazdık. Şimdi kutsal olan kaya mı, yoksa üzerindeki yazı ve yazının içeriği mi? Şayet şuanaki anlayışla hareket edecek olursak o koca kayayı yerinden söküp saklamalıyız. Veyahut kayayı kutsallaştırıp korumaya almalıyız. Kısaca öncelikle en kutsal ve en değerli olanın insanın kendisi olduğunu bilecek ve insanlar birbirlerine bu anlamda kutsal gözüyle görecek. Tüm evrenin veya gezegenimizin varlığının farkında olan tek canlı insandır. Tanrıyı algılayan ve kavrayanda insandır. Bu denli önemli ve istisnai olan insanın kendi türdeşlerince anlaşılması ne yazıkki henüz insanın kendisini tanımamasındandır. Kendisini tanıyamayan insan, evrenin sonsuzluğunu, daha doğru

bir deyimle sonsuz olan Tanrıyı nasıl anlayacak?

Kadim Çerkes inancında varolduğuna kuşku duymadığım en istisnai ve benzersiz olan şey; insanın insana verdiği üstün değerdir. Tortularıyla yaşmaya çalıştığımız bu evveliyatımızın nedenli köklü ve kutsal olduğunu her Çerkes insanı birebir ilişkilerinde gözlemleyebilir. Zaten Çerkes (Adıge) öğretisinden geçmiş her birey bu kıyaslamayı mutlaka yapıyordur. Ve inanıyorumki yiten bu değerlere içi acıyordu. Bu suya kapılmış sürüklenen evladına yüzme bilmediği için kurtaramayıp onunla birlikte ölüme giden anne gibidir. THA (Тхбә) ve THAMADE (Тхбәмагә) bağlantısı bir insanın normal bir insan gibi davranmasını vaaz etmez. Çünkü her insanın zaten insan gibi davranması gerekir. Tüm mesele bir insanın, insan üstü davranması aşamasıdır. İnsan aklının tekâmülü esastır. Tekâmül eden akıl ise sonsuzda, sonsuzla buluşur. Yani nereye dönerse Allah'a (THA)ya döner. Çok uç bir örnek olsun istemiyorum, ama müslüman hacıların etrafında döndükleri Kâbe'yi dönüş anında bir vinçle yukarıya kaldırdığımızı düşünün, onun etrafında dönenlerin yüzleri birbirlerini görecek. Yani yüzleşeceklerdir. İnsanın insanla yüzleşmesi Allah'ı görmek demektir. Onun için "ÖLDÜRMEYECEKSİN,, gereğesi ne olursa olsun insanın insan tarafından öldürmesi cinayettir. Ama ne yazıkki ana dilinde "İNSAN,, kavram sözcüğü olmayan toplumların cinayet tohumları tüm insanlık alemini esir almıştır. Ayrık otu misali gezegeni kaplamıştır.

Tarihin, salt yazılı bilgi ve belgeden ibaret olmadığı, birazda geçmişin zaman tüneline saklı olan gerçeklerin olduğu bakışı unutulmuştur. Bu cephesi ile THA (Тхбә) ve THAMADE (Тхбәмагә) kavram sözcüklerinin rehberliğinde yaptığımız yolculuk Çerkeslerin inanç kültürlerinin Göksel ve Görsel dini inançlara kaynaklık ettiğini görürsünüz. Bu hükmün asla abartılı olmadığını ana dil Çerkesçe'de ve bu dilin bir tarihte yaygın olduğu coğrafyalarda bıraktığı evrensel kimlikli sözcüklerden anlaşılmaktadır. Gezegenimizde mevcut olan her farklılık dengeler sisteminin ayrılmaz parçasıdır. Biz Çerkesleri bu mantık ve akıl çerçevesinde sunuyoruz. Bu sunumumuzda birilerinin, birilerinden üstün olduğu anlayışı içinde değiliz. Böyle bir anlayış her şeyden önce savunduğumuz "ÜSTÜN İNSAN,, olma hedefimizi yaralar. Ve THA (Тхбә) ve THAMADE (Тхбәмагә) öğretisini inkar etmek olur. Biz bilinen bu sistemin ifadesinde, dilimizde mevcut ve halen kullanılan kavramlardan kopmadan yolumuza devam ediyoruz.

Yine özgün tarz ve yöntemimize sağdık kalarak birkaç soruyu kendimize soralım;

- THA (Тхбә) ve THAMADE (Тхбәмагә) ikilisinin öğretisi HABZE (Хабзә) dir. O halde HABZE (Хабзә) nedir, içeriği ve etimolojik açılımı nedir? Bu soruya inandırıcı yanıt verebilmemiz için bilinen bilgi ve belgelere şöyle bir göz atalım: Derlerki; "Her kavme bir uyarıcı gönderilmiştir,, ve yine "Bu uyarıcıların bazılarında "Bir sayfa,, veya "On sayfa,, yazılı öğreti verilmiştir. "Gönderilmiştir,, ve yine derlerki "Her uyarıcının yazılı öğretisi,, yoktur gibi tümceler ve hükümler mevcuttur. Bir bakıma "Yazı öncesi,, sözle döneme göndermeler yapıyor. Bir başka bilgi "Yüzbinlerce uyarıcının gönderildiği,, şeklindedir. "GÖNDERİLDİĞİ,, biçiminde havale edilen bu mitolojik verilerin adresi belli değildir. Yani "GÖNDERENİN,, adresi. Zaten "YOL AYRIMI,, da bu noktada başlıyor. "HER KAVİM,, kavramı somut. Alıcılar için adres açık! Ama "GÖNDERENLERİN,, kim veya kimler tarafından organize edildiği meçhul. Ne varki bu bilinmezlikler ummanında bir damla da olsa belge olabilecek veya olabileceğine inandığımız kavram sözcükleri, kendi ana dilimizde arıyoruz. Bu arayışta islam tarihi sayfalarında "ESSENİLER,, adı verilen konar-göçer bir insan grubuna rastlıyoruz. Bunlar gezginci "BİLGE İNSANLAR,, Bunları tıpkı daha önceleri yüzer-gezer dediğimiz profesörlerin ders vermek için ilden ile üniversiteler arası gidip-gelen öğretim görevlilerine benzetebiliriz. Çerkes ana dilinde bu kavram sözcüğün karşılığı olan "GESAKO-ГъэцакӀэ,, halen aynı anlamda kullanılmaktadır. Bu GESAKO-ГъэцакӀэ'lar özellikle Mezopotamya ve Mısır'da yani ağırlıklı olarak Orta Doğu'da hizmet verirdi. Ayrıca bu gezici grubun ana veya öğreti dili hakkında bir somut belge var mıdır? Ben bilmiyorum. Ancak böylesine bir bilgi insanlar zümresinin varlığı kesin. Öğretileri ise yazılı mı veya sözlü mü onu da bilemiyoruz. Ayrıca söz konusu bu insanların hangi okul ve hangi öğretiden geçtikleri de meçhul.

İddiamız ne idi? İddiamız, THA (Тхбә), THAMADE (Тхбәмагә) ve HABZE (Хабзә) bağlantısının günümüzde mevcut Göksel ve Görsel inançlara temel kaynak olduğudur. İddiamızın daha sağlam temellere oturduğunu görmemiz için HABZE (Хабзә) kavram sözcüğünü de açmamız gerekiyor. Her Çerkes insanı bu sözcüğü "ÖRF-ADET-GELENEK,, çerçevesinde anlar ve öyle kabul eder. Gerçekten öyle midir? Buna vereceğimiz yanıt; günümüzde kabul edilen şekline "EVET,, dersek hiç tereddüt etmeden, Çerkes insanı da "KABUL,, diyecektir. Çünkü insanların alışkanlıklarından kolay

kolay vazgeçmediği bir gerçektir. Hatta fizik bilgini Einstein'a izafe edilen bir deyim vardır. "İnsanı alışkanlıklarından vazgeçirmek atomun parçalanmasından daha zordur,, diye. Bende bu kanaatheyim. Ama bu olumsuz ve temelsiz kanaatim. Gerçeği bilme ve onu insanlara anlatmama engel değildir. Şimdi çağımızda mevcut Göksel ve Görsel bazı inançların, inanılan emir ve kurallarına şöyle bir göz atalım: Hangi hristiyana sorsanız Hz. İsa'dan başkası gerçek peygamber değildir. Musevi ve Müslüman içinde aynı söylem geçerlidir. Hele GÖRSEL dinlerin mensupları daha da bağnaz. Yani "En büyük asker bizim askerimizdir,, inancı hakim. Bir müslüman için: Hz. Muhammed en yüce ve en büyük ve son peygamberdir. Şimdi buna iman etmiş bir insana şunu diyebilir misiniz?

- Allah Hz. Muhammed'e "Ya Muhammed ben insanlara söyleyeceğim her şeyi senin vasıtanla Kuran'da belirttim. Artık söyleyecek bir şeyim kalmadı. Bu emir ve kurallara uyanlar cennete uymayanlarda cehenneme gider,, demiş ve buna da inanmışsak Allah'tan tekrar yardım veya herhangi bir dilekte bulunma kapısı kapanmış olmuyor mu? Peygamberlere "İnanmayı,, emreden islamiyet ve ona inananlar,, peygamberler arası liyakatın ölçüsü nedir? Elbetteki yanıt hazır; "kuran öyle söylüyor. Kuran'da Allah'ın emri olduğuna göre biz ona inanırız,, Tamam saygı duyarız. Peki, inandığımız ve peygamberliğine iman ettiğimiz Hz. İSA'nın babası kimdir? Ona da yanıt hazır. "Hıristiyanlar, İSA'nın Allah'ın oğlu olduğunu söylüyor ve öyle inanıyorlar. Bu sapıklıktır. Çünkü Allah doğmamıştır. Doğurmamıştır. Allah ebedi ve ezelidir." Bu da tamam. Bir eksikliğiyle tamam. Müslüman inancına göre, Hz. İSA'nın annesi Meryem adlı bir kadın. Meryem Ana. Hıristiyanlarda öyle kabul ediyorlar. Hz. İSA'nın Allah'ın emriyle Meryem'den doğması ile Hz. Ademin'in yine Allah gücüyle topraktan olması arasında ne fark vardır? Birinin annesi insan, yani fani bir varlık. Adem'in annesi ise toprak ebedi bir varlık. Ama ikisinin de yaradanı bizzat Cenabı Allah. Yaradılış veya oluşum her ikisinde de Allah iradesi hakim. Şimdi soralım; günahkâr bir baba, günahkâr bir anneden doğan ile bizzat Allah'ın iradesi ile (babasız) dünyaya gelen iki insandan hangisi daha büyük?

Sakin bu yaklaşım ve irdileme mantığıma, "DİNSİZ-İNANÇSIZ!,, gibi hakaretili bir söz ve söylemle yanıt vermeye kalkmayınız. Bunun dışında dinsel bilgileriniz varsa onunla yanıt veriniz. Bir diğer mesele; peygamberliklerini kabul edip, "Öğretilerini inkâr etmek nasıl bir mantıktır. Kuran'dan

önceki kitaplar, Tevrat, Zebur (Mezrur) ve İncil. "Bunlar batıldır,, demek meseleyi çözer mi? "Değiştirilmiş,, hükmü varolan kitapları yok mu etti? İptal olmuş veya değiştirilmişse, ne zaman, nerede, niçin, kim ve hangi Allah emri maddeler değiştirilmiştir? O iptal olmuş kitaplar "Zina ediniz. Öldürünüz. Çalınız. Yalan söyleyiniz. Komşunuza zarar veriniz. Anne ve babalarınıza saygılı olmayınız. Tartıya hile katınız,, vs. mi diyorlardı da islamiyet bunları yasakladı? Ve dahası siyasilerimiz ve dahi, din görevlilerimiz sıkıştıklarında hıristiyan ve musevilere kendi kitaplarının emirlerini hatırlatan "Dininizde öldürün mü, yalan söyleyiniz mi, yazılıdır?,, Gibisine hatırlatmaların yapılması ile o kutsal kitapları reddetme arasındaki çelişkinin izahı nedir? İslamcı veya islam âlimi geçinenler Kuran surelerinin içinden, işlerine gelen ayetleri Arapça okuyup ne derece bilgili ve bilgin olduklarını gösterdikten sonra Türkçe mealini sunarlar. Burada da utanmadan "Allah onu değil, bunu demek istedi!,, gibi söylemlerle Allah'ın avukatlığını yaparlar. Sen Allah'ın ne demek istediğini nasıl anladın. Allah sana özel bilgi mi verdi? Daha cennette iken karı-koca idiler. Cennetten çıkarıldılar. Çocuklarından biri diğerini öldürdü. Nasıl ilk insanlarki bunların ne yapacaklarını bilmeyen bir Allah iteatsiz, yasak tanımayan ve kan dökücü insanları yaratıyor. Biliyorum bana çok, ama çok kızacaksınız. Ne imansızlığım ve ne de dinsizliğim kalacak. Çünkü bu yalancı ve riyakarların çıkarları için atmaya-cakları iftira yoktur. Cennetin anahtarı da bunların cebindedir. Sevdiklerine hediye ederler. Şimdi siz Çerkeslere bir sureyi hatırlatmak istiyorum. "Ey insanlar, biz sizi bir erkek ve bir kadından yarattık ve birbirinizi tanımanız için SİZİ MİLLETLERE ve KABİLELERE ayırdık. Allah yanında en üstün olanınız (Günahlardan) en çok korkanınızdır. Allah bilendir, haber alandır. Hucurat 13,,

Bu sûrede "Allah insanlığı 'Millet ve Kabileler, halinde yarattı,,ğını söylüyor. Şimdi bende Çerkeslere soruyorum; Acaba Çerkesi de Allah mı yarattı? İnanıyorsanız bu emir gereği özelliğimizi yani farklılığımızı korumak zorundasınız. Aksi halde emire itaatsizlik etmiş olursunuz. Peki koruyor musunuz? Bence "HAYIR,, işte ben size en azından bu cephenizi hatırlatıyorum. Ayrıca yine din kitaplarında "Her kavme bir peygamber gönderdik,, Sözü de çok anlamlıdır. O halde Çerkes kavmine hangi peygamber gelmiştir? Akla gelmez mi? Dahası bu peygamber herhalde Arapça konuşmuyordu. Hangi kavme geldiyse o kavmin dilinden konuşmuş olmasının dışında akla ne gelebilir? "Yaradılış,, ve "Oluşum,, inancının kökeni ve gelişim sürecini

tesbit etmek mümkün değildir. Ne var ki yaşayan Çerkes dili sözcükleri bu konularla ilgili ip uçları vermektedir. Hatta güvenilir ip uçları. Bunların en açık ve en güvenilir olanı halen dilimizde geçen ve kullanılan THA (Тхбә), THAMADE (Тхбәмагә) ve HABZE (Хабзә) sözcüklerdir. İlk ikisini elimizden geldiğince irdeledik. Şimdi HABZE (Хабзә) sözcüğüne sıra geldi. Hatırlatma babında THA (Тхбә), TANRI. THAMADE (Тхбәмагә) ise; PEYGAMBER anlamında olduğunu savunmuştuk.

HABZE (Хабзә) : Önce bu sözcüğün etimolojik açılımını verelim: HE (Хә) ; Çerkesçede “Aşağı,, anlamındadır. Yani bir yükseltinin, daha altında. Gökyüzünden, daha doğrusu uçaktan dünyaya baktığımızda, dünya size göre “AŞAĞIDA,,dır. Hek (Хәкы-VAТAN). HIK (Хыкы-deniz ortası) denir. Altı kıta veya deniz ortası). Xede (Хәгә-seçmek). Xeh (ХәХ-) seçilenden pay almak. Xade (Хәгә-bahçe). Daha pek çok sözcük. Bze (Бзә-dil-konuşma dili). Birleşik olarak “AŞAĞIDA KONUŞULAN DİL,, anlamındadır. Yani nerede? XIG-Xbıky’ de.

Burada biraz ironi yapmak istiyorum: Tüm Göksel inançların Tanrı katı olarak Gökyüzünü işaret etmesi, duaların, yakarışların, korku ve endişelerin de kaynak adresi yine Gökyüzü olması akla bazı soruları getirmiyor mu?

Nedir bu insanoğlunun Gökyüzü ile alıp veremediği şey? Haşa Tanrı orada mı oturuyor veyahut Tanrı’nın büyük ve sonsuzluğunu anlatmak istiyoruz? İhtimal bu olabileceği gibi insanoğlunun bu gezegene gelmeden önce yaşadığı ve oradan buraya gelişinin belleklerde saklı kalan geçmişi ile olan bağının ifadesi olamaz mı? Bir an düşünelim; Amerikalı’ların aya gidişlerini, sayet aya giden astronotlar, ayda yaşam olması sonucu geri dönmek istemediler. Veya ayda yaşam vardı. Dünya ile irtibatları kesildi ve orada kaldılar. Olamaz mıydı?

Her ikisinde mümkündü. Yine akla bazı sorular geliyor. ‘Acaba bu insanlar medeniyetin neresinden başlayacaklardı. Giyimleri, yemeleri, evlenmeleri, çoğalmaları nasıl olacaktı. Ayda yaşam dünyadaki gibi olmadığına göre bu yeni ortama alışmak için ne yapacaklardı. Ayda yetişen meyve ve sebze türünden bitkilerin ve varsa hayvanlardan nasıl yararlanacaklardı? Ve daha pek çok soru? Biran bu gezegene bir başka gezegenden, tıpkı aya giden astronotlar gibi birileri gelmiş olamaz mı? Ve bu varlıkların, geldikleri yere

dönmek istemediklerini veya irtibatın koptuğunu, yani geri dönemediklerini düşününüz! Bu varlık veya varlıklar hayatlarını idame ettirmek için ne yapmaları gerekiyordu? Dedik ya “İroni yapacağız,, diye. Dünyaya, uzaydan gönderilen ve bir daha geldikleri yere dönmeyen veya dönemeyen canlı veya insan türünün dinsel söylencelerde adı geçen ADEM ve NİSA (Havva) olmasın. Belki de sadece iki insandan ibaret değillerdi. İhtimalki diğerleri yani gelenler yaşam koşullarına alışamayıp öldüler. Geriye ADEM ile NİSA (Havva) kalmış olamaz mı? Söz konusu uzaylılar, dünyaya gelmek için dünya üzerinde bir “PİLOT,, bölge tespit etmiş olamazlar mı? Tevrat’ta belirtilen “CENNET,,; Dicle ve Fırat ile kurduğu zikredilen diğer iki ırmağın merkezi kaynağıdır. Ve burayada ADEN ismini veriyorlar olması dikkat çekici değildir? Hele ADEM’den önce ve sonrada dünyada NEFİLİM denilen dev adamlar vardı. Tümcesi de bir başka dikkat çekici vurgu değildir? Buradaki “ADEN,, sözcüğünde Çerkesçe “KABULEDİLEN,, anlamında oluşu da mı bir rastlantı?

İster raslantı, ister “Benzerlik,, ve hatta isterseniz “ÇAĞRIŞTIRMA,, diyiniz. Semaî inancın iki öğreti kitabında geçen pek çok sözcüğün günümüz Çerkescesinde varolması bu iddiaları daha derinden incelememizi zorluyor. Tüm bu benzer rastlantıların adresi neden Çerkesçe? Dahası Grek mitolojisinde geçen pekçok sözcük ve şu anda Anadolu’da bazı yerleşim ve coğrafi adlarında Çerkesce olması bir başka heyecan yaratmıyor mu?

Bilim insanları bir sözcükle tarihi, dili ve inançları çözdüğü iddialarında bulunurken ve hatta kabul görürken bizim tesbit ettiğimiz bunca sözcüğe dudak büküp geçmenin nedeni anlaşılır gibi değildir. Her ne halse dilimizde mevcut ve pratik uygulama alanında olan HABZE (Хабзә) : sözcüğü örf-adet-gelenek gibi dar anlamda izah edilebilecek kadar sığ bir “Kavram,, değildir. Yazılı belgeleri Hatti-Hititlerin henüz okunamayan çok dilli tabletlerinde gizlidir. Çünkü kısmen okunabilen belgelerin bize sunduğu bilgiler bu yöndeki iddiamızı güçlü kılmaktadır. Bu bağlamda THA (Тхбә-Tanrı), ve THAMADE (Тхбә-Magә-peygamber) ve HABZE (Хабзә-öğreti-sistem) üçgeninde dokunan Çerkeslerinde “SEMAÎ,, bir inançtan geçtiklerinin inkâr edilemez belgesidir. Günümüzde mevcut dini inanç dili ve öğretisinden hareket ederseniz. Bunları anlayamazsınız. Merkeze bunu yani şimdiki inanç kuralları olarak, “Bunlara uyarsa doğrudur,, yaklaşımı sakat bir yoldur. Çerkeslerdeki kadim inanç, Çerkes kavmine ve Çerkeslerin pra-

tiğine göredir. Dili, kültürü, coğrafyası tarihi zamanı ve o günün koşullarına uygunluğu ile düşünülmelidir. Yoksa, Arap dili, kültürü, coğrafyası ve tarihsel pratiği ile kıyaslamak doğru değildir. Ayrıca, sadece Çerkeslerin değil, her kavmin değerlerini bir başka kavmin değerleriyle örtüştürmek asla doğru değildir. Nasilki Her kavim farklı ve hatta ayrı dil ve kültüre sahipse, inanç kültürleri de o denli farklı ve ayrıdır. Ortak bazı değerlerin varoluşu bu gerçeği değiştirmez.

HABZE (Хабзэ) inanç sisteminde, her şey “İNSAN,, odaklıdır. Orada günah, ayıp ve uygun olmayan davranışların tek yaptırım gücü YEMIG-EMBIKIY-XbэйHanэ) dır. Uymayanların cezası ise “TECRİTTİR,, yani toplumun gözünde o insan hiç bir şeye layık değildir. Cezasını, Tanrıya değil, topluma bırakan bir anlayıştır. Cennet ve cehennem sözcükleri dilimizde yoktur. Cezalar pek nadiren Tanrı’ya havale edilir. Genellikle Tanrı’ya havale edilen cezalar, “AYIP,, ve “TECRİT,, ile ıslah olmayan bireyler içindir. Onlar için kullanılan aşağılayıcı deyim ve benzetmeler ise normal bir insanın kaldrabileceği “YAPTIRIMLAR,, değildir. Her insan yaşamında, her şeyin tanımını ve o şeyler ne ise üreticisi de insanın kendisidir. Tanrı anlayışı ve kurallarının işleyişi de insan odaklıdır. İşte HABZE (Хабзэ) nin varoluşu, işleyişi ve değişmez, değişemez hedefi budur. Tanrı’yı insanda arar. Tanrıya ibadeti, insana verilen değerle ölçer. Onun için dilinde HA (Хбэ-insan-enerji) ve bilen varlık “ЦІтхы,, sözcükleri mevcuttur. THA, THAMADE ve HABZE (Хабзэ), öğretisi için yeryüzünün her santimetresi ibadet yeridir. Ve kutsaldır. Allah için değil, insan için Allah’a ibadet edilir. Onun için Allah’ın evi “İNSAN,,dır. Çünkü Allahı, algılayan tek canlı insandır. Çerkeslerde, insanlar arası iletişim ve insanlar arası sevgi bağını geliştiren terönsel ritüeller çok önemlidir. Çağdaş dilde “DANS,, Çerkes dilinde “CEGU-гжэры,, adı verilen ritüeller, henüz modern dünyanın ulaşamadığı insani ilişkileri içinde barındırır. Bu ritüellerde “CİNSEL,, ayrım yoktur. Ritüellerin devamı süresince tüm katılımcılar bir hata ve kusur işlemek için olağanüstü gayret içinde olurlar. Zira orada işlenecek kural dışı bir hata ve kusurun affı “YOK,, denilecek kadar azdır.

HABZE (Хабзэ), öğretisi ve sisteminde, sıralı yasaklar yoktur. Ancak içinde yaşadığım insan zümrelerinin kabullenemeyeceği hiç bir kuralı “YOK,, saymaz. Bu anlayış Allah inancının sonsuzluğu gibi sonsuz, Allah’ın varlığı gibi evrenselidir. Onun için Çerkes insanı girdiği her topluma uyar.

Hatta bunun için çarpıcı bir deyim vardır: “Yзхэхбэм Хэзэrbэ,, yani girdiğin veya bulunduğun yere “UY!,, Ancak ne yazıkki Çerkes insanın aradığı bu insan üstü eğitim, “Uymak,, adına “Yok,, olmuştur. zira aynı “ÖĞRETİ,, ve “SİSTEM,,den geçmeyen insan zümrelerince istismar edilmiştir.

Sonuç olarak, söylemek istediğim şudur; Çerkesleri ve kadim inançları anlatmaktır. Bunu anlatırken bir başka insan zümresini, veya onların mevcut inançlarına saygısızlık etmek asla hakkım da haddim de değildir. Hiç bir kişi veya toplumu hakir görmek asla aklımdan geçemez. Böyle bir söylem ve eylem bunca iddia sahibi olan bana hiç yakışmaz. Ne varki konuları anlatırken, kullandığım bazı sözcük ve kavramlar yerli yerine tam olarak oturmuş olabilir. bunları kötü niyetime değil, gerçekten bilgi ve dili kullanma eksikliğime bağlayınız. Çerkeslere de bir iki sözüm olacak: Önce şunu kabul ediyorumki işlediğim ve işlemeye çalıştığım konular gerçekten beni aşan hususlardır. Ama mutlaka işlenmesi gereken hayati konulardır. O halde “YA İŞLEYİNİZ YADA İŞLENENE KATILINIZ!,, “Lütfen,, diyorum. Eksikliklerimi değil, özde yakalayabildiğim ve sizinde inandığımız hususları ileriye taşımaya çalışınız. Sizlerden beklediğim tek şey; samimi olunuz. Ve bana manevi katkı ve destek sağlayınız. Çünkü mevcut inanç öğretilerini biraz olsun anlayabilmek için çok ama çok emek ve zaman harcadım. Maddi harcamalarımın sözünü etmek istemiyorum...

Tevrat’ı Zebur’u, İncil’i ve Kuran’ı (mealen) inceleme ve Asya dinleri, dediğimiz Görsel dinleride okuma gayreti içinde oldum.

ALİ ÇUREY

ALINTILAR

BİR SAĞLIKLI YAŞAM ÖĞRETİSİ: KEBZE (HABZE- (Хабзе))

Yerli yabancı hepimiz yazdık, çizdik. Sağlıklı yaşam için.

Sebze, bol su, doymadan kalkmak sofradan.

Yani genel birkaç kurala dikkat etmek,

Ama esiri olmamak diyetlerin.

En önemlisi de ruhsal dinginlik dedik.

Yani sevgi, dostluk, kendinizi bir topluluğa ait hissetmek,

O topluluğun onayı için çaba göstermek

Bir de müzik, dans, spor, hobi,

Bir de ihtirashlı olmamak, sırasında boş verebilmek.

***

Malum: Dünyanın en uzun ömürlü,

Ve bu uzun ömrü en mutlu yaşan insanları Kafkasyada

Bati'nın beyaz ırka "Caucasian: Kafkasyalı" demesi boşuna değildir de,

Batıyı hayran kılan özellikler deri rengiyle değil, Kebze (HABZE - (Хабзе)) ile Yani birbirine saygı ile bağlılık ile insana değer verme ile ilgilidir.

Nedir Kebze (HABZE- (Хабзе)) öğretisi?

En küçüğün de, yaşlının da birey olduğunu unutma,

Küçüğü adam yerine koy, kadına yaşlıya değer ver

Birey olarak becerilerini geliştir ama bütünübir parçası olarak davran.

***

Diyet: Hamur da vardır et de lakin, hamur tam buğdaydan

Et ile de haşlanmış. Böylece dioxin oluşmaz.

Çay soğuk su ile demlenir ve aç karnına içilir

Isırgan otu, kalmuk çayı sofranın baş tacıdır.

***

Vücudu besleyen spor, ruhu besleyen müzik

İkisini aynı anda yaptırın ise dans

Hele de Kafkas danslarının muhteşem estetiğiyle birleşince

Dans eden kadar izleyene de ruhsal detoks.

***

Öğretinin bir temsilcisi Murat Yağan, Abhazya'da doğmuş, Türkiye'de Tıp ve Fen Bilimleri okumuş.

Bektaşi dergahının tedrisatından da geçmiş.

Derken Kanada'ya yerleşmiş.

Kapı gıcirtısına tarikat kurulan bir ortamda

Bir felsefe grubunun Mevlevi tekstini çeviri ricası

Bugün Yeni Kıta'da hatırı sayılır kitlelere yol gösteren

Kebze (HABZE- (Хабзе)) Vakfi'nin başlangıcı olmuş.

***

Diğer bir tıp gurusu ise kim dersiniz?

ABD'de tıpta sözü kanun sayılan

Kapak olduğu dergi satış rekorları kıran Dr. Mehmet Öz!

Kendisile aynı eğitimi alan, aynı kitapları okuyan ABD'li meslektaşları arasında Çerkeslerin Sapsığ boyundan Mehmet Öz'ü öne çıkaran Aileden aldığı geleneksel Kebze (HABZE- (Хабзе)) öğretisi olabilir mi? Ne dersiniz?

Vatan Gazetesi

Dr. Seyfullah DAĞISTANLI

04/05/2011

HER MİLLET KENDİ KÜLTÜRÜYLE YAŞAR

Din kimliktir, kültürdür. Her millet kendi kültürüyle yaşar. Onunla mutlu olur. Siz nasıl İslâm'ı bırakmazsanız onlar da dinlerini bırakmaz. Dünyada 6 milyardan fazla insan var. Herkes bir yol tutmuş gidiyor. Allah, bu kadar insanı yakmak için mi yarattı? O'nun rahmeti gazabından çok, cenneti de cehenneminden geniş. Önemli olan insanlıktır.

Vatan Gazetesi

Süleyman ATEŞ

23/04/2011

BU YOL YOL DEĞİLDİR

"Ey insanlar, biz sizi bir erkek ve bir kadından yarattık ve birbirinizi tanımanız için sizi milletlere ve kabilelere ayırdık. Allah yanında en üstün olanınız, (günahlardan) en çok korunanızdır. Allah bilendir, haber alandır" (Hucurat:13).

Vatan Gazetesi

Süleyman ATEŞ / 08/04/2011

PEYGAMBERLERİN HEPSİ TEK TANRICIDIR

İslâm sadece Allah'a teslim olmak, yalnız O'nu tanrı tanımak, başka tanrı tanımamaktır. Yani tek Allah'a tapmak demektir. Bu anlamıyla bütün peygamberler Müslüman'dır. Çok tanrıci değil, tek tanrıci'dir. Politeist değil, monoteisttirler. İslâm'ın anlamı budur. Düşünün bir kere Allah'ın elçi olarak görevlendirdiği insanlar Allah'tan başkasına tanrı diye taparlar mı? Çünkü onlar Allah'ın elçileridir. Bizim inancımıza göre bütün peygamberlerin duyduğu din tek Tanrı'ya tapma dini olan İslâm'dır. İslâm tek tanrıci dinin Arapça adıdır. Bu ad başka dillerde başka isimlerle de anılabilir. Yusuf da ruhta Müslüman'dır, Musa da, İsa da...

Vatan Gazetesi
Süleyman ATEŞ
22/04/2011

HZ. ADEM CENNETTE DEĞİL DE DÜNYADA MI YARATILDI?

SORU: Değerli hocam, siz tefsirinizde "Hz. Adem cennetten inmemiş bu dünyada yaratılmış" diyorsunuz. Ve gerekçelerini anlatıyorsunuz bana da mantıklı geldi ama bazı sorunlarım hala var. Dediğiniz gibi cennette günah işleme, boş laf yok, ayrıca orada ölümsüzlük olduğuna göre neden Adem ebedi yaşam arzu etmiştir; diyorsunuz onu anladım. Fakat aklıma yatmayan bir iki sorum var.

1. Dediğinize göre Adem bu dünyadaki topraktan yaratılmışsa, Allah neden şeytanla Adem'e "birbirinizin düşmanı olarak yer yüzüne inin!" diyor. Zaten Adem yeryüzünde değil miydi o anda, tamam siz yüksek bir tepeden inmiştir diyorsunuz ama ben tam emin değilim.

2. Anlamadığım bir nokta daha var, melekler Allah'a hal diliyle dünyada kan dökecek bir insanı neden yaratıyorsunuz demişlerdir. Melekler gaybı bilemez. Adem'in bu özelliğini bilmeleri olanaksızdır, dediğiniz gibi bunlar daha önce ilkel insan bunu söylemiş olabilirler, çünkü Adem ilk olgunluğa erişmiş kişidir. Bende diyorumki olgunluğa ilk erişmiş kişi olsa bile sonuçta ilk insan değildir, o zaman Allah neden "ben bir insan yaratacağım" dedikten sonra melekler hal diliyle bu cevabı vermişlerdir? Zaten daha önce insan yaratılmış değilmiydi? (Yılmaz Aydın)

CEVAP: Bu tür soruların cevapları ayrıntı ile kitaplarımda vardır. Bunlar üzerinde tartışmanın yararı ne? Ezelin sırlarını ne sen bilirsin, ne ben? Ben Kuran'ın akli yorumunu yapmaya çalıştım. Yanıldysam Allah affetsin. Elbette Adem'den öncede insan vardı. Ama gelişmemiş, dil bilmez ilkel insan.

Hayvan gibi, sorumlu değil. Ne zamanki insan olgunlaştırıldı, hilafet makamına yükseldi, dili ve mantık kurallarını geliştirdi. "Allah insana beyanı öğretti" (Rahman:3) İşte o zaman sorumluluk başladı.

Kaldı ki bu hikaye Kuran'ın orjinal kıssası değildir. Tevrat'ta, hatta ondan önceki çeşitli kutsal kitaplarda hafif renk farkıyla vardır nokta. Tevrat'ı doğrulayan Kuran, onun temel anlatımına uygun olarak Adem kıssasını da anlatır. Amaç da kıssanın kendisi değil, insanı yaratana kulluğa yöneltmektir. Tevrat'ta da insanın yeryüzünde yaratıldığı, hatta bölge ismi verilerek ADEN'de yaratıldığı belirtilir.

Benden ayrıntı istiyorsanız ben doğrusu yaratılış aşamalarını görmediğim için bilemem. Herkes kendince bir yorum yapmış işte. Bende araştırmalarım sonucunda vardığım bir kanaati belirttim. Hata yaptıysam Allah affeder.

Vatan Gazetesi
Süleyman ATEŞ
8 Aralık 2010

HABZE (HABZE- (Хабзе)) ÖĞRETİ SİSTEMİ

KURUCUSU	: YOK (Çerkes halkının bilinen tarihinden bu yana varolagelmiştir.
TANRI	: THA (Тхә)
DİNİ BAŞKANI	: YOK. (THAMADE (Тхәмагә)) - Seçkin bilge kişi.
ÖĞRETİ	: Demokrasinin nihai amacı olan bireysel özgürlük aşamasında olan toplumların öğretisi sistemidir.
ÖLÜ RÜTÜELLERİ	: Ölümlere Hadeus (хәгәуыс) adı verilen ölü yemekleri verilir. Hadağa (хәгәгә) denilen toplu ağlama ağıtları söylenir. Ölüden geriye kalan eşyaları sevdiklerine armağan edilir.

ÖLÜMDEN SONRA YAŞAM	: Ölülerin Hadriha (Хбэгрыхэ) denilen ölümler dünyasına intikal ettiği kabul edilir.
TANRISAL YAZITLAR	: YOK. Sadece ölümlerin aile damgaları mezar taşlarına damgalanır.
YASAKLAR	: HABZE (Хабзэ) ye uymayan eylem ve söylemler.
KADININ ROLÜ	: Kızlar evleninceye kadar her çeşit toplumsal ilişkilerde rol alır. Evlendikten sonra bu rol sınırlanır.
EŞ VE CİNSEL YAŞAM	: Toplumsal ilişkilerde cinsellik öne çıkmaz. Çerkes kızları her çeşit eğlence (zehes-Зэхэс) - Zehos (Зэхуэс) adı verilen toplantılara özgürce katılır. Sözlü flört serbesttir.
SPIRİTÜEL EYLEMLER	: -
YEMEK KURALLARI	: Özgün yemekler ve özel sofralar vardır.
GİYİNME KURALLARI	: Kadın ve erkeklerin özgün Çerkes giysileri vardır.
SEMBOLLER	: Aile damgaları ve hayvanlara özgü damgalar.
KUTSAL MERKEZLER	: Haşşes (Хбэщцэщ) ve (Лэръууһэ) seçkin konuklar ve yeni evli gelinler için özel odalar.
DÜNYA DİNLERİ İLE KIYAS	: Özgün.

ÇERKES (ADIGE) DİLİNDE MEVCUT OLMAYAN BAZI DİNSEL KAVRAM SÖZCÜKLERİ:

DİN	: Bu sözcük Çerkesçe'de yoktur. Bunun yerine Allah (Tanrı) anlamında Tha sözcüğü kullanılır.
İBADET YERİ	
ADI	: Havra, kilise ve cami adları yerine, Тхэльэууууэ sözcüğü kullanılır.
DUA	: Bu sözcükte Çerkesçe'de yoktur. Yerine Тхэльэууууэ
AHİRET	: Bunun yerine, хьэгрыхэ kullanılır.

CESET	: Bu sözcükte Çerkesçe'de yoktur. Bunun yerine хьэгэ, kullanılır.
CENAZE	: Bu sözcükte Çerkesçe'de yoktur. Bunun yerine хьэгэіат, хьэгэгэх ve хьэгэщцэх kullanılır.
VASİYET	: Bu sözcükte Çerkesçe'de yoktur. Bunun yerine ЛІЭНЫГЭ - ушые (ушыякІуэ) bu sözcükler kullanılır.
İBADET	: Тхэльэууууэ sözcüğü kullanılır.

NOT-1: Pek çok araştırmacı Çerkesleri çok tanrılı bir toplum olarak anlatır. Bu gerçek değildir. Yanılmanın nedeni ise Tanrı olarak kabul edilen bazı sözcüklerde geçen Тхбэ kavramının tanrıyı çağrıştırıyor olmasındandır. Örneğin: Мэзытхээ daki Мэз - Orman, Тхбэ ise Allah'ı ifade ettiği için; birleşik olarak "Orman Tanrısı,, diye anılmıştır. Oysa Мэзытхээ kavram sözcüğü, Hatti-Hitit dilinde "ORMAN BAKANı,, anlamındadır. Zira Тхбэ'nın (baba insan - insan baba) olduğunu önceki yazılarımda belirtmiştim. İçinde "Хбэ-insan,, sesi bulunan her sözcük Tanrı'yı çağrıştırmamalıdır. Kısaca Çerkesler "HANİF,, bir kavim olarak zikredilmelidir.

NOT-2 : 12 Çerkes Boyu (kabile) şunlardır:

- 1- Abadzehler
- 2- Besleneyle
- 3- Bjeduğlar
- 4- Yegerukuaylar
- 5- Kabardeyle
- 6- Mahoşlar
- 7- Mamhığlar
- 8- Natuhoyle
- 9- Kemirguveyle
- 10- Hatukueyle
- 11- Şapsığlar
- 12- Janeler

Kaynak: Yoldaki Dönemeçler Sayfa 103. Prof. Dr. Yuriy KALMIKOV

KAYNAKÇALAR:

1- KURAN'I KERİM VE MEALİ ELMALILI HAMDİ YAZIR

Revza Yayınları

Erkam Matbaası

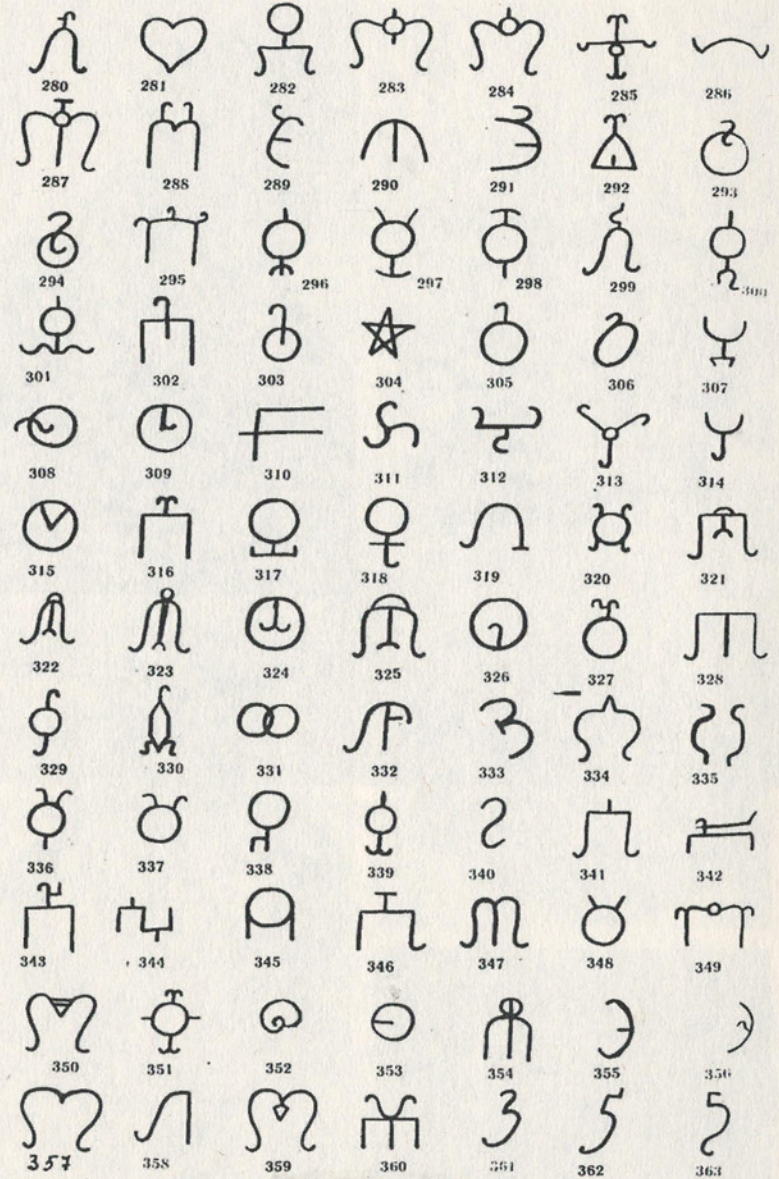
Vezneciler / İstanbul

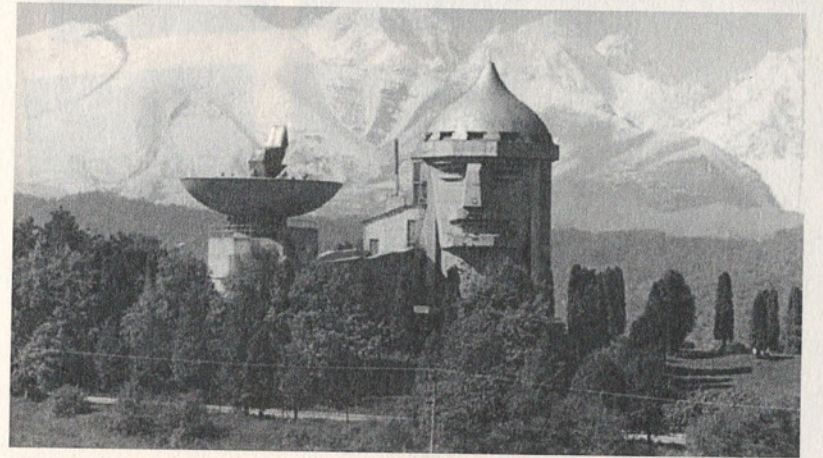
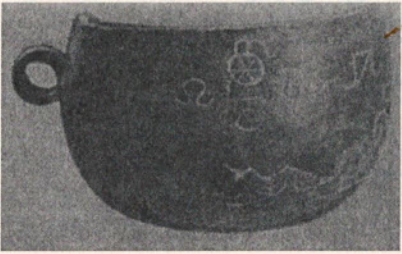
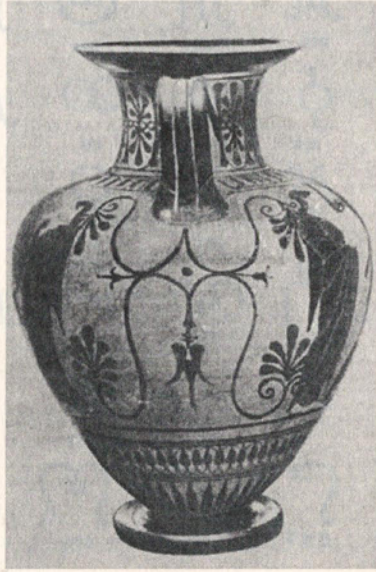
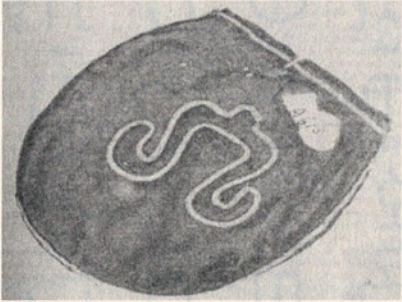
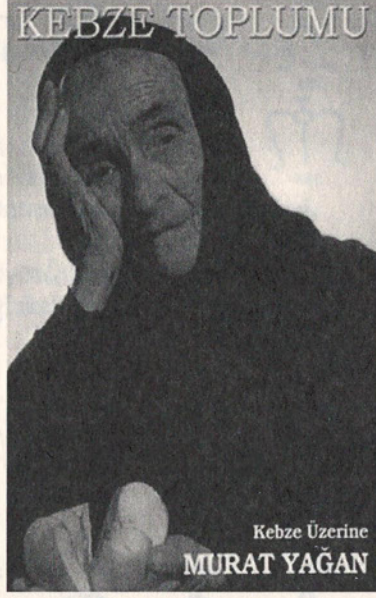
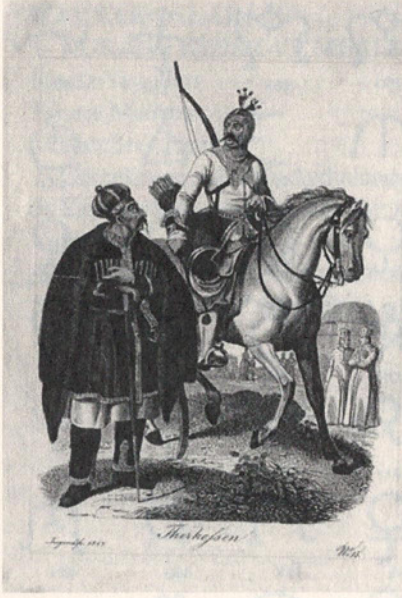
2- Gerçekleme Anadolu Aydınlanma Vakfı Yayını.

3- Yaşamın Kökeni Hakkında Beş Önemli Soru (Yehova Şahitleri Yayınları)

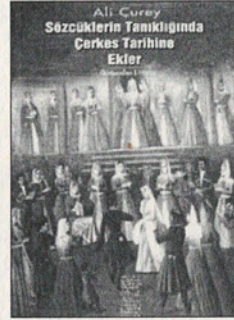
4- Türkler'de ve Çerkesler'de İslamiyet Öncesi Din (Yaşar Bağ)

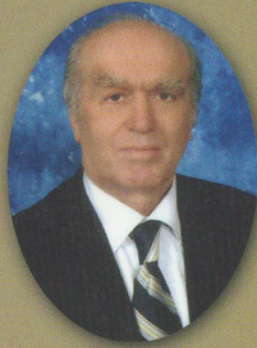
5- ADIGE XABZE "Adıge Etiği ve Etiketi,, Avukat Rahmi Tuna (Tuma) 15 Mayıs 2009

Akademisyen, Araştırmacı-Yazar
ALİ ÇUREY'in
daha önce yayınlanan kitapları...

ALİ ÇUREY

1937 yılında Merzifon'da doğan Ali Çurey,
1984 yılında Türk Silahlı Kuvvetlerin'den emekli oldu.

1970'li yıllardan başlayarak "Kafkasya (Ankara),
"Kamçı" (İstanbul), "Yamçı" (Ankara), gibi dergilerde
"Yeni Kafkasya" gazetesinde Kuzey Kafkasya ile ilgili çalışmaları,
Kafkasya'da yayınlanan
"Vuaohemaxo" (Nalçik), "Zequecsniqh" Mıyekuape (Maykop) ve
"Adıge Psatle" (Nalçik) gibi dergi ve gazetelerde
Adıgece şiirleri yayımlandı.

1999 yılında Kabardey-Balkar Cumhuriyeti'nde Adıge Bilimler
Akademisi üyeliğine seçilen Ali Çurey, Kasım 2006 yılında da
Akademisyen oldu. İki çocuk babası Çurey, halen İstanbul'da yaşıyor.